

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Mednarodni terorizem

Mnogo problemov se reši na ta način, da se nanje pozabi. To je prastara politična metoda, ki ji sledi, kakor je očitno, tudi Zveza narodov v Ženevi. Kajti te dni je nalašč v ta namen postavljena komisija pričela obravnavati vprašanje mednarodnega terorizma in načina, kako bi ga bilo mogoče učinkovito preprečiti. Pri tem pa se malokdo spomni, da je bil marsejski atentat 9. oktobra 1934 neposredni povod za to konferenco, ki se je sedaj po več kot 3 letih prvič sestala. Tako so ženevski očetje dobrega preskrbeli, da se more to gotovo zelo aktualno vprašanje obravnavati z vso hladnostjo razuma brez one živčne napetosti, v kateri se je neposredno po atentatu nahajal velik del Evrope.

Morda je ta psihološki odmor prišel tudi le slučajno in ni ne znak državniške modrosti ženevskih diplomatov in tudi ne brezskrbnosti državnih poglavarjev, kakor da se ne bi bali kakih novih terorističnih dejanj. Kajti takoj po marsejskem umoru, čigar žrtev sta postala jugoslovanski kralj Aleksander I. in francoski zunanji minister Louis Barthou, je Jugoslavija nastopila v Ženevi — pridružili sta se ji tudi obe ostali članici Male zveze — kot tožilka pred Zvezo narodov, da gotove države puste, da se na njih ozemlju pripravljajo teroristični akti mednarodnega značaja. Na to pobudo je tajništvo Zveze narodov takoj sestavilo odbor, ki naj bi pripravil zakon za pobiljanje mednarodnega terorizma. Francoska delegacija je tudi že izdelala zakonski osnutek, ki naj bi ga gosp. De Vasconcellos predložil Svetu Zveze narodov. Toda med tem se je primerilo, da je piletni g. De Vasconcellos dopolnil svoja diplomatska leta in stopil v pokoj. Po letih so se sedaj drugi znova lotili stvari in pričakujejo, da bo sedanja konferenca morda dosegla kakše skromne rezultate.

Predlog odbora gre za tem, da bi Ženeva sprejela dve stvari: najprej mednarodni dogovor za pobiljanje terorizma, potem pa da bi se ustanovilo mednarodno kazensko sodišče, ki naj bi obravnavalo teroristične akte proti javnim osebam, javnim zgradbam, železnicam, ladjam in zlasti naj bi pazilo na mednarodne teroristične organizacije. Za atentate na državne poglavarje ali člane vlade ter javne funkcionarje naj bi bila pristojna sodišča one države, na katere ozemlju je bil atentat izvršen. Tega predloga ne bo težko izvesti. Težje je z ustanovitvijo mednarodnega sodišča proti terorističnim aktom in z njegovo kompetenco. To sodišče bi bilo pristojno soditi terorista le v dveh slučajih: kadar bi šlo za primer, da je zločinec pobegnil v državo, ki ni tista, ki bi ga hotela preganjati, in kadar bi država, v katero je terorist pobegnil, ne hotela sama soditi zločinca, ampak bi ga raje izročila mednarodnemu sodišču kakor pa dotični prizadeti državi, ki bi zahtevala njegovo izročitev. Predvsem bi torej bilo potrebno, da se spremene one določbe meddržavnega prava, ki določajo izročitev zločinca ali mednarodnemu sodišču ali oni državi, ki ga zasleduje.

Toda zdaj se, da je pri vsem tem mnogo važnejša politična kakor pa pravna stran tega vprašanja. Razmere v svetu so vsak dan manj naklonjene mednarodnim pogodbam. To je bil brez dvoma tudi poglavitni vzrok, da je odbor svoje delo tako dolgo odlašal in je še vprašanje, če je bil prav zdaj izbran primeren trenutek za zasedanje konference. Nemčija in Italija nista poslali svojih delegatov... Vidi se, da gre v prvi vrsti za moralno vprašanje mednarodnega zaupanja, ki ga je vedno manj na svetu. Gre za vprašanje politične poštenosti in iskrenega prijateljstva med državnimi sosedi. Ako n. pr. kaka država s svojim denarjem in moralno oporo neti v notranjosti svoje sosede teroristične akte in se pripeti, da zločinci zbeže na njeno ozemlje, ni veliko upanja, da bi jih vrnila pristojnemu sodišču. Saj je v resnici ona moralni krivec. V tem je jedro in bistvo vprašanja o mednarodnem terorizmu, brez ozira na to, da bi izvedba predlaganega zakona tudi posegla v državno suverenost poedinih držav.

Glavno je pa to, kot omenjeno, da imajo države vedno manj čuta za mednarodno pravo in volje, da bi tudi že podpisane mednarodne obveznosti izpolnjevale. Pomislimo samo na »konflikte« med Japonsko in Kitajsko, ki ni drugega, kakor nenapovedana vojna. Ta način reševanja mednarodnih vprašanj, ki ga je uvedla Japonska popolnoma neženirano, je vsemu svetu dokaz, da velja le še pravica močnejšega in da za onega, ki se čuti močnejšega, kako mednarodno pravo sploh ne obstoja. Dosti boljše tudi ni med evropskimi državami. Tudi tu je politika velesil preračunjena v prvi vrsti na navidezno pravo močnejšega, ne pa na mednarodno, človeško, naravno pravo. Mnogi sklepajo, kakor še nedavno pariški »Temps«, da ima propadanje mednarodnega prava svoj vzrok v splošnem oslajenju zasebne morale, iz katere izvira javna morala. »Odkar je opešala verska miselnost, na kateri je bila zgrajena srednjeveška mednarodna stavba, opazujemo, da se osnove mednarodnega življenja vedno bolj teptajo v prah.« Gotovo. Države, ki bi rade zatrlje mednarodni terorizem, naj bi malo pomislile, da v svojih mejah puste, da se nemočno razširjajo nauki, ki uče, da so vsa sredstva dobra, če vodijo do zaželenega političnega učinka. Širijo se nauki, ki v političnem nasprotniku ne vidijo več človeka z božjo podobo in neumrjočo dušo, ampak zločinski nestvor, ki ga je treba pomandrat v tla in iztrebiti z obličja zemlje. Za zmago »nacije« ali »razreda«, ki je nekaterim postala najvišja, oboževanja vredna vrednota, je dovoljeno vse storiti, seči tudi po krvi in terorju. Kdor razširja takšne človeškemu sožitju nevarne nauke — in mnogi so, ki dandanes javno izpovedujejo in povečujejo teror — tak človek se ne sme zgražati, ako njegov nasprotnik seže po istih sredstvih političnega boja.

Za mir ob Tihem morju

Tihomorska konferenca v Bruslju

Brez Nemčije in Japonske

Bruselj, 3. oktobra. T. G. Iz prvih stikov med posameznimi delegacijami, ki se udeležijo konference devetih držav o Daljnem vzhodu, je že mogoče razbrati potek zasedanja. Globok vtis je napravilo v javnosti dejstvo, da sta se angleški in ameriški delegat že sporazumela, da bosta skupno nastopila in podpirala skupen načrt, ki je v glavnem že izdelan in ki bo te dni predložen konferenci v razpravljanje.

Angleško-ameriški načrt bo predlagal, naj konferenca takoj odpošlje poziv obema na Kitajskem borečima se strankama, kitajski vladi v Nankingu in japonski vladi v Tokiju, naj nemudoma javita pogoje, pod katerima sta pripravljena skleniti mir ali vsaj ustaviti sovražnosti. Anglija in Amerika sta se namreč odločili, da bosta postopali zelo previdno in zmerno in da bosta poskušali mir izposredovati, ne pa napraviti kakšne nepremišljene korake, ki bi položaj še poslabšali.

Predsednik konference belgijski zunanji min. Spaak

Zunanji minister van Zeelandove vlade Spaak je voljen za predsednika konference. Spaak je pri tej priliki imel govor, v katerem je med drugim želel dobrodoлично vsem delegatom in izrazil zadovoljstvo, da si je konferenca izbrala za kraj zasedanja Bruselj. Belgija se je že od nekdaj iz vsega srca zavzemala za mir in je želela, da se kar največ stori za svetovni mir. Zato je z veseljem pristala na to, da se konferenca držav, podpisnic washingtonske pogodbe, priredi v Bruslju.

Spaak je nato podal kratko zgodovino washingtonske konference in je v kratkih črtah orisal, kako je prišlo do sedanje konference. Namen te konference je proučitev vseh miroljubnih pripomočkov, ki naj odstranijo in končajo vojno na Daljnem vzhodu. Belgijska vlada je povabila vse države, podpisnice washingtonske pogodbe, na sestanek v Bruslju. Druga za drugo so pristale Velika Britanija, Kanada, Francija, USA, Kitajsko, Avstralija, Nova Zelandija, Portugalska, Holandska, Mehika, Norveška, Švedska, Bolivija, Italija, Južna Afrika, Danska in Indija. Japonska in Nemčija se vabilu nista odzvali in nista poslali svojih zastopnikov. Poslednja je obljubila svojo udeležbo Sovjetska Rusija.

Ob zaključku svojega govora je Spaak dejal, da odsotnost Japonske na tej konferenci ustvarja razne težkoče, vendar misli, da se bodo dale odstraniti. Nato je konferenca sklenila, da bo zasedala na javnih in na tajnih sejah. Pravo zasedanje konference se začne z govorom ameriškega odposlanca Normana Dawisa.

V današnjem govoru je Norman Dawis naglasil, da je glavni cilj te konference upostaviti mir

med Kitajsko in Japonsko in tako koristiti svetovnemu miru. Takoj se mu je mirne duše pridružil Eden in omenil, da misli angleška vlada isto kot ameriška. Ta drugi del izjave je važnejši kot pa prvi, ki govori o miru. Tretji je govoril francoski zunanji minister Delbos, ki je v imenu Francije opominjal Kitajsko in Japonsko na najlepše ideale človečanstva, ki sta »služba miru in človečanstvu« in zato naj se med seboj čimprej pomirita. V »bistvo zadeve« je posegel samo italijanski zastopnik Grandi, ki je rekel, da naj konferenca pomaga obema državam, da naj čimprej sami sedeta za zeleno mizo in se pobotata tako, kakor se njima zdi najbolj primerno.

Japonsko pogrešajo

London, 3. novembra. b. Informacije iz Bruslja potrjujejo, da bo kmalu po konferenci devetih sil v Bruslju poslana japonski vladi nova nota. Jutranji angleški tisk je precej pesimistično razpoložen napram bruseljski konferenci. »Daily Mail« trdi, da se odsotnost Japonske lahko smatra kot zelo slab znak ter so zaradi tega upanja na uspeh konference zelo neznačajna, ker je pričakovati, da bo USA v Bruslju prevzela nase aktivno vlogo.

Naknadno povabljeni?

Snoči so se zopet sestali Delbos, Eden, Spaak in Norman Davis. Trdi se, da so vzeli v pretres samo dve možnosti: 1. da se ves kompleks kitajsko-japonskega spora vrne nazaj Svetu Zveze narodov, ki naj morda spremeni člen 16 pogodbe Zveze narodov; 2. da se povsod deluje na to, da se po možnosti ustavijo sovražnosti na Daljnem vzhodu. Predstavniki najbolj interesiranih držav so soglasno poudarili potrebo, da bi morala na konferenci brezpogojno sodelovati Japonska, ki bo bržkone ponovno povabljeni na konferenco. Zaradi tega tudi ni izključeno, da se bodo seje konference odgodile, dokler ne pride japonski odgovor, medtem pa bi se razvili razgovori med predstavniki zapadnih držav glede rešitve aktualnih političnih vprašanj.

Upanje na uspeh

Iz krogov, ki so v neposredni bližini konference, smo prejeli sledečo sodbo na uspeh in pomen tega »posredovanja«:

Angleška roka sega v Podonavje

Budimpešta, 3. novembra. TG. »A Regele« javlja, da se je regent Horthy odločil, da svoje potovanje v Berlin za nekaj časa odloži, in sicer zaradi tega, ker pride dne 12. novembra v Budimpešto angleški državni tajnik in zunanji ministru sir Robert Vansittard. Ta vest je povzročila po vsej Budimpešti veliko senzacijo. V političnih krogih, kjer doslej o tem

Nemčija in Japonska sta se vzdrižali sodelovanja na konferenci, ker veda, da ta konferenca ne more rešiti miru ob Tihem morju, ko ga še v Sredozemskem morju isti ljudje ne morejo. Torej je ta konferenca preteza za nekaj več.

Za to konferenco se torej skriva le poskus, zaplesti ves svet v obvezna pogajanja o ureditvi vseh vprašanj, ki so še visee in na ta način izrezati nasprotniku tisto želo, ki je sosedu najbolj škodljivo. Anglija bi želela tak splošen sporazum glede kolonij. Francija zaradi meje ob Renu, Italija zaradi sredozemskih spornih vprašanj in samo Amerika najbrž samo zaradi Tihga morja.

Preden pa se lahko to vprašanje podrobno razpravlja, se mora rešiti prvi pogoj vseh posvetov, namreč ta, kdo bo vodil usodo teh posvetov, to je: kdo bo sodil, kdo dajal in kdo jemal. Vse doslej smo imeli tri forume, ki so delovali tako, da se nekaterim velesilam ni bilo treba preveč izpostavljati. Nekako do leta 1923 je delala veleposlaniška konferenca v Parizu, ki je nadzirala izvedbo mirovnih pogodb. Za njo je nastopila v vsej glorioli ženevska Zveza narodov, ki je omahnila kmalu po neuspehu razorožitvene konference. In po letu 1932 se je začelo govoriti o »paktu štirih velesil«, ideja, ki je danes najbrž popolnoma na tleh.

V Bruslju se šele začneja doba politike, ko se bo pokazalo, kako se bo naprej razvijala »rivalitet« in kdo bo tisti, ki bo sodil. V politiki pogosto še obvelja zakon »džungle«, da tisti, ki sodi, jemlje in skoraj nič ne daje. Gotovo je, da prideta na tej tihomorski konferenci v poštev za to mesto Anglija in USA. Toda če bi ti dve velesili bili soglasni, kakor to hočeta pokazati na tej konferenci, tedaj sploh na konferenco šli ne bi in bi bili dovolj močni, da bi narekovali svojo voljo. Tekma v Tihem morju med obema državama je mnogo večja kot pa se na prvi pogled misli. In ta tekma se bo gotovo nadaljevala še za zeleno mizo v Bruslju.

Ob prihodu zastopnika kominterne

Bruselj, 3. nov. b. Pri snočnjem prihodu Litvinova je prišlo na postajo do demonstracij. Več oseb je klicalo: »Tepove za republikansko Španijo!« Na te vzklike pa so nacionalisti odgovorili z vzkliki: »Dol z Moskvolo!«

Med Italijo - Nemčijo - Japonsko:

Protikomunistična pogodba z namenom: iztrebiti komunizem

Rim, 3. novembra. TG. K vestem, da so pogajanja za sklenitev protikomunistične pogodbe med Italijo in Japonsko uspešno zaključena in da bodo pogodbo v najkrajšem času podpisali predstavniki Italije, Japonske in Nemčije (ki je tako z Japonsko kakor z Italijo že podpisala ločene pogodbe), prihajajo z merodajne strani še naslednja pojasnila:

Pogodbo bodo podpisali bržkone že dne 15. novembra grof Ciano v imenu Italije, veleposla-

nega učinka. Širijo se nauki, ki v političnem nasprotniku ne vidijo več človeka z božjo podobo in neumrjočo dušo, ampak zločinski nestvor, ki ga je treba pomandrat v tla in iztrebiti z obličja zemlje. Za zmago »nacije« ali »razreda«, ki je nekaterim postala najvišja, oboževanja vredna vrednota, je dovoljeno vse storiti, seči tudi po krvi in terorju. Kdor razširja takšne človeškemu sožitju nevarne nauke — in mnogi so, ki dandanes javno izpovedujejo in povečujejo teror — tak človek se ne sme zgražati, ako njegov nasprotnik seže po istih sredstvih političnega boja.

Ta privatna družbena morala ali boljše nemorala se polagoma vnaša tudi v mednarodne odnose. Zato doživljamo, da še nikdar v zgodovini ni bilo toliko pogodb, ki naj bi varovale mednarodni mir, kakor jih imamo zdaj — a še nikdar ni bila vojna psihoza tako očitna, kot je v naši dobi. Države sklenjenim pogodbam nič več ne zaupajo, ker se vsaka zaveda, da jo bo sopodpisnik poteptal tisti trenutek, ko ne bo več služila njegovim lastnim interesom. Pri taki mednarodni moralni tudi od kakih mednarodnih razsodišč ni več veliko pričakovati. Drin

nik Hotta kot zastopnik Japonske in von Ribbentrop kot zastopnik Nemčije, ki ga bo Hitler poslal v Rim izrecno v ta namen.

Podpis pogodbe je bil najavljen ravno na dan, ko je italijanska delegacija odpotovala v Bruselj na mednarodno konferenco o Daljnem vzhodu. To dejstvo je v diplomatskih krogih vzbudilo veliko pozornost, ker je sedaj jasno, v kakem smislu bo italijanska delegacija v Bruslju nastopala.

Nova pogodba je plod počasnega razvoja prijateljskih odnosov med obema državama. Vsebinsko nova pogodba dosedanjih odnosov sicer ne bo spremenila, pač pa jim bo dala mnogo bolj načrten in proti cilju usmerjen značaj. Prijateljstvo se je posebno razvijalo v zadnjih 11 mesecih. Ko se je Mussolini vrnil s svojega potovanja po Nemčiji, je razvoj že dosegel tisto pristranost, da je mogel v članku, ki ga je napisal sam za »Popolo d'Italia«, Japonsko pristeti med fašistične države, ki ima v sebi veliko »življenjsko pogonsko silo«. S tem je potrdil in odobrila japonska bojna podjetja na Kitajskem in nakazal, da bo »iztrebljenje komunizma« tudi vsebina bodoče pogodbe. Saj je iztrebljenje komunizma v svojem govoru dne 29. oktobra imenoval kot enega izmed predpogojev za ohranitev miru na svetu.

Nemčijo in Japonsko bo na konferenci v Bruslju zastopala italijanska delegacija. Toda mnogo bolj kot to dejstvo bo bodočo italijansko politiko na Daljnem vzhodu naglasila protikomunistična zveza med Japonsko, Nemčijo in Italijo, zveza, ki bo udarila svoj pečat zunajpolitiki in dogajanjem prihodnjih mesecev.

London, 3. nov. b. Rimski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča, da naglo napredujejo italijansko-japonska trgovinska pogajanja ter je v najkrajšem času pričakovati podpis nove trgovinske pogodbe. Pogajanja so se pospešila zaradi tega, ker bo Japonska v kratkem naročila večje število tekstilnega blaga, čevljev in drugih stvari za vojne potrebe v Italiji.

obisku niso bili poučeni, naglašajo, da pomeni prihod angleškega državnega tajnika Vansittarda odločen poskus Anglije, da v srednji Evropi pomaga, da pride do pametnega sožitja, ki ga Evropa potrebuje in ki je v smislu angleških prizadevanj. V Budimpešti so prepričani, da obstoja med obiskom kneza namestnika Pavla in ministrskega predsednika dr. Stojadinovića v Londonu, nadalje med povabilom grškega in romunskega kralja, naj obiščeta uradno angleškega kralja, in raznimi drugimi diplomatskimi dogodki, pri katerih je bila Anglija zadnje čase v zvezi s srednjo Evropo udeležena, organična zveza in da smo pred načrtim nastopom angleške diplomacije za ureditev srednjeevropskih težav v smislu, da pride čimprej do neobhodno potrebnega sožitja med dosedanjimi nasprotniki. Kajti angleška sredozemska politika je v življenjski zvezi s stanjem v srednji Evropi. Prihod Vansittarda v Budimpešto imenujejo madžarski listi eno največjih političnih senzacij zadnjega časa.

Romunski kralj v Pragi

Praga, 3. nov. c. Romunski kralj Karel je ob 12.20 prišel s prestolonaslednikom v Užhorod, kjer ga je na postaji čakal predsednik republike dr. Beneš z najvišjimi zastopniki oblasti. Oba državna poglavarja sta se najprilježneje pozdravila, nakar sta se odpravila v grad Jihlovice.

Popoldne se je kralj Karel odpeljal v Brno, kjer si je v spremstvu vojnega ministra Mahnika ogledal tamošnje tovarne orožja. S kratkim nagovorom se je po obisku tovarn kralj zahvalil spremstvu, ki mu je razlagalo naprave v tovarni.

Grški kralj bo šel v London

London, 3. nov. AA. Havas: Prihodni teden se pripelje v London grški kralj Jurij. Na angleškem se bo mudil neuradno in bo gost britanskega vladarskega para v Buckinghamski palači.

Romunski letalski in mornariški minister Irimescu se je odpeljal v Rim. V Italiji bo ostal dalj časa in si ogledal italijanske letalske tovarne.

Zagrebska vremenska napoved: Porast temperature.

Dunajska vremenska napoved: Večinoma oblačno in megleno, v višinah jasno, lahni severnovzhodni vetrovi.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno oblačno vreme z dežjem v zahodnih predelih in v južni polovici. Košava v podonavju. Toplota bo nekoliko padla v severnih in zahodnih predelih, nekoliko bo pa zrasla drugod.

Zakaj ni sporazuma z Avstrijo

Dunaj, 2. novembra. — Ze večkrat so avstrijski vladni ljudje izrazili željo, da bi prišlo do zblizanja med Avstrijo in Jugoslavijo in da bi se v okviru splošnega prijateljskega sporazuma med obema državama rešilo tudi vprašanje slovenske narodne manjšine na Koroškem. Avstrijska vlada je celo enkrat ali dvakrat poluradno vprašala v Beogradu, če bi bil obisk zveznega kanclerja dr. Schuschnigga ali vsaj tajnika za zunanje zadeve dr. Schmidta dobrodošel, pa se je moralo odgovoriti, da čas za takšen obisk še ni dozorel. Na Dunaju se sprašujejo, kje ležijo ovire. Teh ovir ni mnogo, a ena med poglavitnimi je zadržanje avstrijske vlade glede slovenske narodne manjšine na Koroškem.

Avstrijska vlada vodi namreč na Koroškem načrtno politiko, ki je ni mogoče drugače razlagati, kakor da je naperjena proti jugoslovanskim nacionalnim in državnim interesom. Dokler to traja, na kakšno zblizanje ni mogoče misliti. Imamo-li dokazov za to? Evo dva dokaza!

1. Dunajska vlada je dovolila, da sta bili v bližini jugoslovanske meje na čisto slovenskem ozemlju, letos v mesecu septembru odprti dve popolnoma nemški osnovni šoli. Prva je bila odprta dne 12. septembra v Zavrhu, druga dne 26. septembra na Obirskem. Torej obe na pobočju Karavank. Omenjeni dve šoli je zgradilo nemško šolsko društvo »Südmärke«, ki ima svoj sedež na Dunaju in katerega edina naloga je, da podpira nemške narodne manjšine po sosednjih državah. V mejah avstrijske države pa da pomembuje tujerodne manjšine. Pomembnevalni načrt je očividni, kajti tako v Zavrhu kakor na Obirskem med osnovnimi šolarji ni niti enega Nemca. Vodstvo »Südmärke« imajo v rokah avstrijski narodni socialisti (hitlerjevi), ki so politično protivni Schuschniggovemu režimu, a zaradi svojega protislovenskega delovanja uživajo v zvezi temu popolno podporo. Ko so odpirali šolo v Zavrhu, so poslali brzojavne čestitke predsedniku Miklas, podkanclerju Hülgerth, prosvetni minister Parntner in vsi ostali člani vlade. Poleg tega pa še vsi predstojniki pokrajinskih vlad posameznih zveznih dežel. Kancler dr. Schuschnigg pa je poslal dolgo prisrčno pismo, v katerem je izrazil svoje veselje, da sta se odprli ti šoli. Avstrijski režim torej s polnimi rokami podpira organizacijo, ki je v osnovah raznarodovalna in je izključno v rokah najhujših protivnikov režima — hitlerjevcev, kar naj bo dokaz zato, da je načrt avstrijske vlade, da manjšine ponemči, čeprav s pomočjo sovražnikov države.

2. Za dobo plebiscita je bila na Koroškem ustanovljena organizacija »Heimabund«, ki je imela nalogo, agitirati za nemške glasove v cona A. Plebiscit je že davno za nami, a ta organizacija še vedno deluje. Danes ima skoraj v vsakem kraju svojo podružnico, kjer po načrtu izpodlega slovenski življenj in vodi boj proti slovenski manjšini in sicer v najtesnejšem sodelovanju s krajevnimi oblastmi. Učitelji, orožniki in ostali državni uslužbeni so vsi zaupniki te protislovenske raznarodovalne organizacije, ki ima svoj sedež v Celovcu. Znano je tudi, da osrednje državne oblasti v Celovcu ne storijo ničesar, ne da bi se prej posvetovale s »Heimabundom« in dobile od njega odobritev. Na čelu organizacije je hrvatski rojak major Kajbič. Schuschniggov režim je ta sistem ohranil v polni meri, čeprav mu je točno znano, da so člani »Heimabund« večinoma nasprotniki avstrijskega režima in večinoma tudi člani hitlerjevskih združenj, kakor je »Heimabund« sam največja opora hitlerizma na Koroškem.

Značilno je, kako idejno smer je »Heimabund« dal letošnjim plebiscitnim proslavam, ki bi naj bile živ spomin na boje proti Jugoslaviji, da bi se s tem okrepilo protijugoslovanski razpoloženje na južni avstrijski meji. Tem proslavam so prisostvovali tudi uradni predstavniki oblasti, torej obstoječega režima. Plebiscitne proslave, kot jih na Koroškem organizirajo, so eden poglavitnih vzrokov, da ne pride do pomirjenja in da ni mogoče pravično rešiti vprašanja jugoslovanske narodne manjšine na Koroškem. Letošnje proslave so imele izrecno namen okrepiti »obrambno delo na meji« in so bile tudi denarne zbirke v ta namen od oblastev dovoljene.

Naša narodna manjšina nima na Koroškem nobene ljudske šole, nobenega učitelja svoje narodnosti, nobenega uradnika svojega jezika.

Iz zgoraj navedenega izhaja, da avstrijska vlada s tem, da podpira »Südmärke« in »Heimabund«, ki sta oba — ponavljamo — v rokah hitlerjevskih somišljenikov, nadaljuje v vedno bolj obsežni obliki borbo proti našemu narodu in proti interesom Jugoslavije in da je tako rekoč ves državni aparat na Koroškem v tej službi.

Jugoslovanski vladi ta dejstva niso neznana. Kako je mogoče, da se na Dunaju še sprašujejo, zakaj Jugoslavija v takih okoliščinah ni navdušena za prijateljsko razčiščenje svojih odnosov z Avstrijo! Naj ustvarijo pogoje za to! — Inž. Sch.

Odhod italijanskega poslanika iz Pariza

Vozadju - priznanje Abesinije

Pariz, 3. okt. TG. Odpoklic italijanskega veleposlanika v Parizu Ceruttija je še vedno predmet zelo živahnih in nekoliko trpkih razlag po vsem francoskem časopisju. Mussolini je svojega poslanika v Parizu namreč odpoklical zato, da je vzpostavil enako stanje, kajti tudi Francija v Rimu že dalj kot eno leto dni nima poslanika.

Francosko časopisje pa nasprotno dokazuje, da je odpoklic poslanika Ceruttija neprijateljsko dejanje, s katerim hoče Italija javno naznačiti napetost, ki vlada med obema državama, a tudi podčrtati protifrancosko usmerjenost »osišča Rim-Berlin«. Francija je svojega poslanika v Rimu imenovala že dne 25. septembra 1936 in je Italija imenovanje odobrila. Toda dne 4. oktobra 1936 je italijanska vlada sporočila v Pariz, da novi poslanik lahko pride samo pod pogojem, če bo v svojem nastopnem pismu italijanskega kralja označil za »cesarja Abesinije«. Francoska vlada je odgovorila, da tega ne more, ker je v tem pogledu odvisna od sklepov Zveze narodov. Italija Belgiji in Švedski, ki sta preimenovali svoje poslanike mnogo pozneje, ni delala nobenih preglav, čeprav cesarja niso omenili. Tudi ko je bil imenovan novi ameriški poslanik, ni bilo nobenih težav, čeprav novi poslanik Philipps v svoji nastopni avdienci kralja ni imenoval tudi cesarja. Tudi ko se je moral po nastopu novega angleškega kralja angleški poslanik v Rimu v imenu novega angleškega kralja na novo predstaviti italijanskemu vladarju, ni nikdo zameril, ko je Viktorija Emanuela imenoval samo »kralja« in ne tudi »cesarja«. Francoski tisk, ki v tem pogledu odkriva razpoloženje vladnih krogov, se sprašuje, čemu naj služi izjemni postopek s Francijo. Italija ima običajno namen Francijo žaliti, piše Pertinax v »Echo de Paris« in je sedaj samo še vprašanje, kakšnim interesom naj služi povečana napetost med obema narodoma.

Gospodarski sporazum med vlado generala Franca in angleško vlado

London, 3. nov. V diplomatskih in političnih krogih trdijo, da je bil po večerajšnji konferenci dosežen sporazum med Foreign Office in vlado generala Franca. Po tem sporazumu bo Velika Britanija v kratkem priznala de facto generala Franca. Kakor hitro bo v nevalnem odboru dosežen sporazum o izvedbi britanskega načrta, bo britanska vlada imenovala svoje diplomate in konzularne predstavnike nacionalistične Španije. Diplomatski predstavnik pri generalu Francu ne bo imel naslova poslanika, temveč generalnega agenta, konzuli pa bodo dobili le naslov agentov. Za generalnega agenta bo bržkone imenovan sir Robert Hodson. Glavni odbor nevalnega odbora se sestane jutri ob 15.30, da sprejme končni sklep o priznanju pravice vojskujoče se stranke generalu Francu in da odredi vse potrebno, da bo posebna komisija nevalnega odbora prišla v zvezo z vlado v Burgosu in z njo sodelovala. Po večerajšnji seji glavnega odbora ni nič več pričakovati večjih težav, ako so vselej poslanik ne bo priredil kakšnega iznenađenja.

Pariz, 3. nov. AA. (Stefani.) Kardinal Bodriard je v svojem komentarju h knjigi, ki je pred kratkim izšla o preganjanju cerkve na Španskem, napisal med drugim, da je ta knjiga najboljši dokaz, da je boj nacionalistične Španije proti sovražnikom Boga in domovine upravičen.

Volitve v Londonu

London, 3. nov. AA. (Havas.) Davi je izšel končni rezultat volitev v londonski občini. Posamezne stranke so takole pridobile ali izgubile mandate: konservativci pridobili 4, izgubili 55 mandator; delavska stranka pridobila 57 in izgubila 5; neodvisni izgubili 2, komunisti pridobili 1 mandat. V celoti so konservativci dobili 508 mandator, delavska stranka 778, komunisti pa 1 mandat.

Ob Tihem morju pa divjajo boji...

Japonci se približujejo Nankingu

Tiencin, 3. novembra. AA. (Havas.) Na vprašanje zastopnika Havasa je general Kavade, poveljnik japonskih oddelkov na severnem Kitajskem, izjavil, da japonske čete nimajo namena zavzeti čim večji del Kitajske ali priti do določene črte, temveč poraziti kitajske čete tako, da bodo popolnoma nesposobne za nadaljno vojno proti Japoncem. Dodal je, da ni verjetno, da bi se kitajsko štališe po dosedanjih fazah vojaških operacij spremenilo, ker so kitajski oddelki doživeli samo delne poraze, v zvezi ogromnim izgubam, ki presegajo 60 tisoč mrtvih. General Kavade je pripomnil, da se je treba sprijazniti z mislijo, da bo vojna dolgo trajala, ker ne verjame, da bi voditelji Kitajske kapitulirali, čeprav bi morda Nanking padel v japonske roke, pa tudi ne po prodiranju japonskih oddelkov v osrčje Kitajske.

Tokio, 3. novembra. AA. (Havas.) Agencija Domej poroča iz Peipinga, da so japonske čete, ki so vkorakale v pokrajino Honan, dosegle postojanke štiri kilometre pred Vangtenom na železniški progi Peiping—Hankov, da so zdaj oddaljene od Peipinga 500 km v južno-zapadno smeri.

Kitajci na novih položajih

Sanghaj, 3. novembra. b. Japonci so davi priznali, da je njihovo ofenzivo zaustavil nenaden dež, ki je pričel padati že večeraj. Japonski generalni štab trdi, da japonski vojski komaj zmagujejo blato, tanki pa sploh ne morejo naprej. Trdi se, da so se Japonci zaenkrat odrekli ofenzivnemu načrtu, ki je imel cilj železniško progo Nanking, ker so našli na izredno utrjene kitajske postojanke pet kilometrov severno od Čapeja. Kitajci so svoje postojanke zgradili iz železobetona ter jih pokrili z zemljo, ozadje pa zvezali s številnimi komunikacijami. Prvi japonski poskus, da prebijejo novo bojno črto Kitajcev, se je kljub strašnem letalskem bombardiranju končal brez uspeha. Po gibanju japonskih čet sodeč bodo zdaj bržkone napadli Kitajci na jugu čez kanal Sučau, ker nameravajo očistiti Nantav, ki leži ob francoski mednarodni koncesiji. Japonci se pritožujejo, da jih bližina francoske cone zelo ovira, ker ne morejo izkoristiti popolnoma svojih sil in tudi topništva ne morejo uspešno porabiti.

Pred izpraznitvijo Sanghaja

Sanghaj, 3. nov. b. Zaradi padca Čapeja ne bo mogoče obdržati kitajskih položajev v bližini mednarodne cone. Govori se, da je kitajsko vojno vodstvo sklenilo popolnoma izprazniti Sanghaj. Pričeli so je umik glavnih kitajskih sil proti severu in jugovzhodu. Kitajci so tam zasedli nove položaje, da preprečijo prodiranje Japoncev proti Nankingu. Na vesti, da so Japonci s močnimi silami prekorčili reko Sučau na raznih krajih pri Tinktao, so kitajski vojski krogi odgovorili, da so reko Sučau prekorčili le nekateri manjši japonski oddelki, ki pa so imeli ogromne izgube. Ti oddelki pa so se takoj utrdili na obali reke.

Silne množice na begu

Na zveznih cestah med francosko cono in Nantav vlada nepopisni metež. Premočni Kitajci in tudi ostali prebivalci kitajskega dela Sanghaja se hočejo za vsako ceno prebiti v francosko koncesijo. Francoski vojski imajo polne roke dela ter komaj vzdržujejo naval množice. Francozi nečesto spustijo Kitajcev v svojo koncesijo, ker bi lahko dotok pol milijona Kitajcev nevarno ogrozil prehrano prebivalstva. Nekateri Kitajci se v obupu prebijajo skozi žične ovire v francosko cono, da bi si rešili življenje. Vsega skupaj so Francozi spustili v svojo koncesijo 20.000 oseb, pred koncesijo pa se še vedno gnete četrta milijona obupancev. V samem Nantavu se Kitajci zaenkrat odločno branijo in

morajo Japonci z velikimi žrtvami zavzeti hišo za hišo. Največjo vlogo igrajo ročne granate, s katerimi Kitajci uspešno uničujejo sovražnika. Kitajci trdijo, da se v pokrajini Šansi še vedno uspešno ustavljajo.

„Priložnostni“ ukrepi ameriškega štaba

Washington, 3. nov. b. V ameriški javnosti je povzročilo veliko senzacijo dejstvo, da je ameriški generalni štab v zadnjem času storil nekatere vojaške in pomorske ukrepe. Tako so bili vsi rezervni častniki naprošeni, da se izjavijo, če bi bili pripravljeni prevzeti stalna mesta v armadi in koliko časa bi rabili, da se popolnoma izvežbajo. Poveljniki vojnih ladij so dobili navodila za slučaj, če bi morale vojne ladje nenadoma odpluti iz luke. Ukrepi se uradno priznavajo, poudarja se pa, da je generalni štab vse to napravil na svojo roko brez predhodnega sporazuma z ameriško zvezno vlado in gre torej samo za ukrepe, ki bi jih vsak generalni štab z ozirom na nastali položaj storil.

Komunizem v Jugoslaviji

«Courier de Geneve» z dne 11. oktobra prinaša daljši članek, ki se peča s komunizmom v Jugoslaviji s posebnim ozirom na Slovenijo in Slovence kot katoliški narod. Članek pravi v uvodu: »Komunistična internacionala je po neuspehu poskusu v Španiji osredotočila vso svojo pozornost na Balkan z namenom, da bi s tem nove izhodne točke razvila nov val nasilja nad Evropo. Naš ljubljanski dopisnik nam potrjuje ustanovitev nove komunistične stranke v Sloveniji, istočasno pa nam pošilja zanimiva poročila o namerah Moskve, ki jih pripravlja proti evropskemu miru.«

Nato članek iz sovjetskih časopisov ponastiskuje vtise, ki jih sovjeti hočejo razširiti po svoji veliki državi ob priliki »novega člena komunistične družine: slovenske komunistične stranke, ker to pomeni »eno izmed najbolj značilnih etap v izvedbi nacionalne politike komunistične stranke«. »Komunisti hočejo s tem najbrž razglasiti, da so pripravljeni voditi borbo ne samo za socialni preporod slovenskega naroda, ampak tudi za nacionalno svobodo, za svobodo domovine od prevladujočega vpliva Velike Srbije. Morajo pa računati z gotovimi dejstvi, t. j. s stanjem današnjih meja kraljevine Jugoslavije. Zato od sedaj naprej skušajo spore in razlike interesov med raznimi narodi, ki tvorijo jugoslovanski narod, da pa to ime služi izključno samo zato, da bi prikrilo politične cilje Velike Srbije.«

Nato članek obnavlja v kratkem zgodovino Slovencev in njihovo razdelitev v avstrijski dobi, nakar nadaljuje: »Ako se Srbiji posreči, da bi onemudilo Slovenije, ki je v njenih mejah, odvzela njen izvorni narodnostni značaj, ako bi se ji posrečilo, da jo razdrobi in razčene njeno notranjo moč, je nje kot celote in naroda konec in nikdar več ne bo oživila. Komunizem pa misli, da je poklican in da je celo njegova dolžnost, onemogočiti to uničenje narodnosti. Ako ne bi vedeli, kakšno je pravo lice tega komunizma, bi bil človek ganjen nad to skrbjo in tem nesebičnim duhom. Toda v Sloveniji kakor povsod drugod je znano, da boljševski režim ni osrečil niti svoje lastne domovine, saj je znano, kako na življenje in smrt vodi borbo z narodnostmi v Ukrajini in na Kavkazu. Nobeno narodnostno gibanje ne more pričakovati pomoči od komunistične internacionala iz Moskve. In da bi komunistična internacionala bolj pri-

krila svojo igro, piše: »Slovenski narod pripada tistim državam, na katere so krivci fašistični vojska posebno vrgli svoje oči. Prav mogoče je, da bo po španski državljanski vojni banda fašističnih ubijalcev najprej Jugoslavijo vzela na muho, da bi Sloveniji prisodili usodo baskijske države. Slovenija bi služila za prehodno ozemlje vpadu nemškega nacionalsocializma, prav tako pa tudi prodiranju italijanskega fašizma, ki bi si na ta način odprl dohod na Balkan, po drugi strani pa dohod v Podonavje. Ta izrecno kritičen položaj slovenskega naroda mu nedolžljivo nakazuje, da takoj formira skupno fronto vseh protifašističnih demokratičnih elementov, proti vojni in fašizmu.«

Slovenski komunisti so prepričani, da je izvedba skupne fronte nemogoča, če ne pristopijo katoliške množice. Razume se, da njihovi verski nazori niso nobena ovira.

Spričo tako nesramnega cinizma ni mogoče reči drugače kakor da ponovim pregovor: »Kadar lisica govori o krščanskih čustvih, takrat ti, kmet, pazi, na svoje kokoši.« Tisoči španskih mučencev morejo dokazati, kako nežno in ljubeznivo komunisti ravnavajo s katoličani. Slovenski katoličani imajo pred očmi primer neopisljivega španskega gorja. — Boljševizem že kuje nove načrte, ker se polizkus sovjetske diktature na iberijskem polotoku že more smatrati kot popoln neuspeh. Toda on ne mara priznati, da je premagan. Tudi v Sloveniji se ti polizkusi rdečih tiranov ne bodo posrečili. Slovenski katoličani imajo pred očmi pravi obraz komunizma, ki je odstranil svojo masko in jo že odstranjuje vsak dan v Španiji. Maska, ki si jo sedaj nadeva, pa slovenskega naroda ne bo premotila.

Naj ta »ljubljanski dopisnik« izkira iz kakršnihkoli krogov že, eno je gotovo: iz katoliških krogov ni, ker slovenski narod deli na neke »katoliške množice« in še na kake druge množice, da bi mu ne bilo treba povedati, da smo Slovenci kot narod katoliški, kakor so katoliški narod n. pr. Poljaki ali Hrvatje, ne tako kakor pri Nemcih, ki imajo katoliške in protestantske množice in — nemški narod. Drugo, kar bo ob tem članku važno, pa je: zapeljive klice komunizma bomo nadvladali le, ako bomo borbo proti njemu vodili z vso jasnostjo slovenskih in katoliških načel in — ako se slovenski narod priznajo njegove pravice v celoti in brez pridržka, da bo kritika komunizma izgubila svoje osnove. Prvi del bomo že mi izvedli, drugi pa še ni v naših močeh.

Dr. Schacht ostane, dr. Göring tudi, usak z določenim delokrogom

Berlin, 3. novembra. TG. Po dolgih razgovorih, ki jih je imel državni kancler Hitler z dr. Schachtom in generalom Göringom, se mu je posrečilo, da je izgladil nasprotja in ustvaril možnost, da ostaneta oba na svojem mestu, dr. Schacht kot gospodarski minister Nemčije, general Göring pa kot gospodarski diktator štiriletk. Dosegli so kompromis, kar je zelo značilno za narodnosocialistični režim, ki vsak kompromis načelno odklanja. Osnova kompromisa je v tem, da generalu Göringu niso dovolili, da bi premetel vsa gospodarska ministrstva in si jih osebno podredil, marveč so bile določene natančne meje, kako daleč sega oblast generala Göringa in kako daleč sega neovirana oblast gospodarskega ministra dr. Schachta. Slednji bo dobil še nove dolžnosti, ki so baje v tesni zvezi z gospodarsko štiriletko. Le tako so preprečili dr. Schachtov odstop, ki je v notranjosti Nemčije vzbudil precejšnjo vznemirljivost, v inozemstvu pa sprožil neprijetne razlage in tudi že temu primerne denarne in druge gospodarsko-politične protiukrepe. S tem je kriza končana. Dr. Schacht ostane. Generalu Göringu pa so potegnili meje.

Dopisovanje med Chamberlainom in Mussolinijem

London, 3. nov. c. Danes se je vršila redna seja vlade, dasi predsednik vlade sir Neville Chamberlain še ni popolnoma okreval. Po seji vlade je Chamberlain odšel v parlament, kjer se je »dal« vprašati o stikih, ki jih je imel pred poldrugim mesecem z Mussolinijem.

Chamberlain je kratko povedal, da mu je italijanski veleposlanik Grandi prinesel nekega dne osebno pismo italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija. Predsednik angleške vlade je na Mussolinijevo pismo odgovoril z zasebnim pismom, v katerem je spomnil italijanskega predsednika vlade na izredno dobre odnose, ki so več let vladali med Italijo in Anglijo. Izrazil je željo, da bi se začela med obema državama pogajanja, da bi se zopet vrnil čas tistih lepih odnosov. Bil je nato zelo vesel, ko je italijanska vlada odgovorila, da se hoče naravnost z Anglijo pogajati o vseh vprašanjih.

To današnje nenadno Chamberlainovo izjavo tolmačijo kot dokaz angleške vlade, da hoče nekoliko popraviti prehud vtis, ki ga je napravil v Italiji Edenov govor, ko je razložil angleške poglede na trenutni mednarodni položaj.

Odličen rojak v Ljubljani

Ljubljana, 3. novembra. V Ljubljano je prišel Tomaž Blažina, narodni poveljnik jugoslovansko-ameriške legije, ki je pred tremi tedni obiskal domovino ter se pri povratku v Ameriko ustavil v Ljubljani. Tomaž Blažina je doma iz Slavice, občina Fužine v Gorskem Kotarju. Kot delegat jugoslovansko-ameriške legije je položil venec na grob Nj. Vel. kralja Aleksandra na Oplenicu in na grob neznanega jugoslovanskega vojaka na Avali. Izročil je tudi krasnih odklapanj Nj. Vel. kralju Petru II. Naš Vis. knezu namestniku Pavlu, pri katerem je bil dalj časa v avdienci ter mu razložil pomen jugoslovanske legije in jugoslovanskih vojakov v ameriških vrstah med svetovno vojno. Obiskal je tudi Stari grad ob morju, kjer je pokopan dr. Ante Bianchini, ki je umrl med vojno, pa so ga ameriški rojaki prepeljali k večnemu počitku v domačo domovino. Tomaž Blažina je obiskal bana savske banovine dr. Ružiča in bana primorske banovine dr. Jablanovića. Danes je obiskal mestnega župana dr. Jura Adlešiča, hotel pa je obiskati tudi slovenskega bana dr. Marka Natlačenca, ki pa je odsoten. Blažina je podpoveljnik »Allied North War Council«, poveljnik je za znani polkovnik C. C. Cunningham. Tomaž Blažina odpotuje že nočjo iz Ljubljane.

Podružnica SPD oproščena pridobnine

Belgrad, 3. novembra. AA. Finančni minister je izdal odlok, da se podružnica Slov. planinskega društva v Mariboru oprosti plačevanja pridobnine za hotelske poste, ki jih vrši v svojih planinskih domovih, dokler bo podružnica delovala v duhu svojih današnjih pravil.

Ob zaključku tečaja za telesno vzgojo

Belgrad, 3. nov. AA. Minister za telesno vzgojo Vjekoslav Miletij je danes obiskal tečaj za učitelje obvezne telesne vzgoje in pri tej priliki razdelil absolventom tečaja diplome. Tečaj je z uspehom končalo 120 učencev iz raznih krajev naše države. Na koncu je imel minister prigoden govor, v katerem je bodril mlade učitelje k delu za pospeševanje duhovne in telesne vzgoje naše mladine. V imenu svojih tovarišev se je ministru zahvalil za pozornost eden izmed absolviranih učiteljev in v svojem imenu in v imenu svojih tovarišev izrekil pripravljenost za bodoče delo za mladino.

Naš les

Belgrad, 3. nov. m. Večeraj je bila v Belgradu izredna seja stalne delegacije lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije. V seji se je razpravljalo o nujnih tekočih vprašanjih, zlasti o vprašanju revizije pravilnika o strokovnem odboru za izvoz gozdnih proizvodov, reforme železniške tarife, klinškega in plačilnega prometa ter o težkočah na tržišču bukovega gradbenega lesa.

V zvezi s tem vprašanjem so bili predstavniki stalne delegacije lesnega gospodarstva sprejeti pri trgovinskem in prometnem ministru in viceguvernerju Narodne banke dr. Belinu. Povsod so našli na najboljšo razumevanje za svoje težnje. Slovensko lesno gospodarstvo je na seji zastopal generalni tajnik zveze industrijev dr. Adolf Golja iz Ljubljane.

Prof. Piccard v Belgradu in Zagrebu

Belgrad, 3. nov. m. Dne 20. nov. ob predavni na tukajšnji Kolarčevi ljudski univerzi slavni belgijski profesor Piccard o rezultatih svojih poletov v stratosfero. Kakor je znano, se je prof. Piccard pred tremi leti spustil s stratosferskim balonom v Premurju in je ob tej priliki prišel tudi v Ljubljano. Prof. Piccard bo predaval tudi v Zagrebu.

Beseda našim Nemcem

Maribor, 3. novembra.

Kar v začetku povemo, da ta beseda ni namenjena le Nemcem, marveč tudi vsem onim našim Slovincem, bolje rečeno »Jugoslovincem«, ki smatrajo, da je vsaka borba proti Nemcem odveč, ker za naše narodno življenje ne predstavljajo nobene nevarnosti več ali pa ker, tega seveda ne povedo javno, potrebujejo njihove pomoči in zaslombe pri raznih gospodarskih in političnih akcijah.

Članek v našem listu z dne 28. oktobra pod naslovom »Slovinci v Avstriji in Nemci pri nas«, v katerem smo bilič postopanje avstrijskih državnih oblasti s slovensko narodno manjšino, obnašanje naših Nemcev ter pozivali na energično protiakcijo, je med tukajšnjimi Nemci vzbudil hudo nevoljo. Kakor vedno, tudi to pot pravijo, da so naše odločne izpovedi proti Nemcem gola hujškarija in da niso porojene iz resnih razlogov. Zato jim hočemo danes še enkrat povedati, zakaj naša čuječnost in zakaj naša borba proti njim.

Čudno se nam zdi, zakaj naši Nemci nikakor ne morejo razumeti, da zahtevamo za naše koroške Slovence narodnostno zaščito in zakaj vedno zahtevamo, da se tudi našim Nemcem vzamejo tiste ugodnosti, ki jih slovenska manjšina v Avstriji kljub dolgoletni borbi in kljub obvezam, ki jih je z mirovnimi pogodbami Avstrija prevzela, ne more dobiti. Da jim bo to jasno: Vemo, da imata Avstrija in Nemčija interes, da se nemška manjšina v naši državi krepi in razvija. Če bodo naše oblasti proti njim tako energično nastopale kakor avstrijske proti našim, bo Nemce onstran pričela skrbeti usoda tukajšnjih Nemcev in le to bo po vseh dosedanjih izkušnjah merodajne faktorje v Avstriji dovedlo do bolj kulturnega ravnanja z našimi Slovinci. To je torej prvi razlog za našo borbo proti Nemcem.

Drugo, kar nas stalno vzpodbuja k opozarjanju nevarnosti, ki jo predstavljajo naši Nemci, je njihova nelojalnost napram državi. Nam vsem in tudi Nemcem so gotovo še prav dobro v spominu vsi oni članki v raznih rajhovski listih, ki naši Nemci prav dobro vedo, naseljeno s kompaktnim slovenskim prebivalstvom, proglašajo za nemško ter zahtevajo, da se prej ali slej priključi nemški državi. Tisti naši Nemci, ki so inspiratorji ali vsaj simpatizerji teh člankov, so torej nevarni državi, ker zahtevajo, da se od nje odcepijo veliki predeli in zato naša borba proti njim.

Pri nekaterih naših Nemcih bi se še dalo govoriti o lojalnosti do naše države. Če je ta resnično iskrena in če jim lojalnost ni mogoče le

na ustih zato, ker pač vedo, da ima država na razpolago sredstva, s katerimi more več ali manj vsak poskus nelojalnosti zatreti, ne vemo. — Za mnoge moremo kar upravičeno trditi, da je tako. Skoraj o vseh naših Nemcih pa moremo mirne duše reči, da o kakoli lojalnosti do našega naroda, ki je nekaj drugega kot zgolj lojalnost do države, ne moremo in ne smemo govoriti. To svojo nelojalnost do našega naroda so naši Nemci že nštetokrat izpričali. Koliko naših Slovencev je že okusilo njihov prezir do našega življa in našega jezika, ki upravičeno vzbuja gnev v vsakomer, ki ima v sebi še vsaj malo smisla za našo narodno čast in dostojanstvo. Ali ni morda za borbo proti Nemcem zadosten razlog dejstvo, da so se pri nas dogajali primeri, da so si Nemci iz Avstrije in iz Rajha dobili dijake in dijakinje, ki so vodili tajne nemške tečaje, h katerim so znali pritegniti tudi slovenske otroke ter jih tako zavestno odtegovali narodu, njegovemu jeziku, kulturi in tradiciji. — Ropanje mladine je pač izraz najkrutejše nelojalnosti do naroda. Če bi našli še vse druge pojave, ki jih opažamo v življenju in delovanju naših Nemcev, kakor n. pr. izrivanje slovenskih uradnikov in strokovnjakov iz najboljših služb v nemških podjetjih, ki se brez vsake potrebe dajejo priselencem iz inozemstva, načrtno nakupovanje slovenskih posestev in z njimi zvezano uničevanje našega kmečkega stanu, organizacijo izletov avstrijskih Nemcev v naše kraje, ki čestokrat postajajo zgolj manifestacije za nemštvo, umetno ustvarjanje videza, da so naši kraji, zlasti mesta, impregnirani z nemško kulturo, omalovaževanje naših slovenskih kulturnih ustanov in prireditve s strani Nemcev, smo menda našli boleče strani nemške nelojalnosti, kar nam upravičeno daje pobudo, da jih smatramo za toliko nevarne, da se je treba proti njim boriti.

Naši Nemci imajo dovolj svojih listov in časopisov, da bi mogli izpovedati, da ravnanje avstrijskih oblasti z našo narodno manjšino, nelojalnost do države in nelojalnost do našega naroda obsojajo, in dovolj prilik, da tudi v dejanju pokažejo, da hočejo v resnici biti pravični do države, v kateri živijo, in do naroda, katerega gostje so, pa tega dosedaj še niso storili. Dokler pa se to ne bo zgodilo, imamo vso pravico in dolžnost naše razmerje do njih ohraniti takšno, kakršno je bilo doslej, namreč v njih videti nasprotnika, ki samo čaka, da nam ob prvi primerni priliki povzroči škodo.

Mislimo, da je z vsem tem Nemcem zadosti jasno povedano, da je naša borba proti njim upravičena, lahkovernim Slovincem pa, da je ta borba potrebna.

Smrtna nesreča pri Škofji Loki

Škofja Loka, 2. novembra.

V nedeljo popoldne je šla na izlet v Poljanško dolino večja družba iz Strazišča pri Kranju, v kateri je bil tudi 30letni Janez Porenta, sin uglednega posestnika Franca Porente iz Strazišča. Vsi so imeli kolesa. Ustavili so se pri Homanu v Podpurfelci. Tam so ostali do pol osmih zvečer, ko so se začeli odpravljati proti domu. Nekaj se jih je odpravilo naprej, Porenta in Franc Dolenc pa sta se nekoliko pomudila. Ko sta zasedla kolesi, je vozil Dolenc, ki je imel dinamoluč, naprej, za njim pa Porenta, ki je bil brez luči. Čez nekaj časa je Dolenc zaklical Porenti, naj hitro vozi za

njim, pa ni dobil nobenega odgovora. Misli je, da se je Porenta vrnil k Homanu, in se je peljal naprej. V resnici se pa Porenta ni vrnil k Homanu, temveč je v temi zavozil na kraj ceste in zgrmel čez tri metre visoko škarko, od tam pa se je zvalil v Breziški potok, ki teče kakih 15 m nižje, kjer je obležal. Drugo jutro so ga našli tam mrtvega. Truplo so odpeljali v ponedeljek dopoldne v mrtvašnico na škofjeloškem pokopališču. O nesreči so bili takoj obveščeni stariši, ki so truplo svojega sina prepeljali na svoj dom. Za ponesrečenim Janezom žalujeta oče in mati in mali bratec Franc, katerim izrekamo iskreno sožalje. Naj sveti pokojnemu Janezu večna luč.

Na sledu veliki tolpi tatov koles

Ljubljana, 3. novembra.

Kolesa izginjajo po Ljubljani kar neprestano. Ne pomagajo niti tablice, niti evidenčne legitimacije, niti še tako dobre ključavnice. Pripetili so se celo primeri, da je izginilo kolo, ki je bilo za nagrado 1 din izročeno čuvaju. Ljubljanska policija je z drugimi oblastmi vred, zlasti s pomočjo posameznih orožniških postaj, prišla sedaj na sled veliki in skoraj pol Slovenije zavzemajoči organizaciji kolesarskih tatov, ki so imeli stike tudi z Zagrebom.

Prejšnji teden sta se drug za drugim obesila v Ljubljani dva jetnika, prvi v policijskih zaporih, drugi pa v sodnih zatvornih. Drugi jetnik je bil zaprt zaradi nekaterih tatvin, med drugimi so mu dokazali tudi nekaj tatvin koles. Mož se je ustrašil nadaljnjih odkritij ter je šel prostovoljno v smrt. Policija pa se je pričela po tem samomoru seveda nekoliko bolj zanimati ter je do gnala, da je mož eden izmed voditeljev velike tatinske tolpe, ki je kradla po Ljubljani in po vsej deželi, v glavnem seveda kolesa, pa tudi druge reči. Večina ljubljanskih koles je šla v Zagreb. Hkrati z ljubljansko policijo je našla nekaj sledi ukradenih koles tudi zagrebška policija. Uradnik ljubljanskega kriminalnega urada je z nekaj pomočniki odpotoval v Zagreb, kjer bo pač pregledal kolesa ter bo skušal dognati, katera izvirajo iz Ljubljane. Obenem pa bo pomagal zagrebški policiji zasliševati prijete lopove.

Poročali smo pred nekaj dnevi o velikanskem skladišču ukradenih koles, ki je bilo odkrito v litijemskem okraju. Del teh ukradenih koles je dobavljala predelovalcu in prodajalcu ljubljanska tolpa tatov koles. Ta velika organizacija kolesarskih tatov je imela povsod podružnice. Ena najbližjih podružnic je bila v St. Vidu nad Ljubljano. Te dni je zmanjkalo v St. Vidu pet koles. Orožniki so se potrudili ter so tatove hitro izsledili in nekaj koles še pravočasno rešili. Med temi tatovi so tudi taki, ki so dobro znani ljubljanski policiji. Zdi se, da je bil duševni oče te tatinske tolpe znani Jože Hlebš iz Spodnje Hrušice. Policija ima zaznamovanih več Hlebšev iz Hrušice kot tatove koles, toda za Jožeta Hlebša do sedaj ni mislila, da je tako nevaren tat.

V zvezi s temi tatvinami je bil aretiran tudi neki nedoletni fante, ki je tudi že prebrisan tat.

35 letnica KPD v St. Juriju ob j. ž.

Katoliško prosvetno društvo v Sv. Juriju ob j. ž. je v nedeljo proslavilo na slovesen način 35 letnico svojega obstoja. Na predvečer so člani društva priredili šentjurčanom v povečani dvorani Katoliškega doma izredno lepo uspelo akademijo, na kateri so nastopili vsi odseki. Po dovršeno izvajanih točkah pevskega odseka, moškega in ženskega, je zaigral tamburaški zbor več pesmi. Posebno živahno je bilo v dvorani, ko so nastopili otroci z ljubko točko »Rajanje Slovenke«, ki so jo morali ponoviti. Lep vtis so naredile proste vaje članov in simbolične vaje, ki so jih izvajale članice. Dramatski odsek je uprizoril sliko »Krst pri Savici« in izredno uspelo opereto »Sree in denar«. Za zaključek je pevski zbor zapel še par pesmi in državno himno v slovenskem jeziku.

V nedeljo je bil ob četrt na 8. izpred Katoliškega doma odhod v župno cerkev. Spreveda se je udeležilo okrog 400 ljudi. Na čelu spreveda je bil slovenski fant v kroju z orlovsko zastavo. V cerkvi, ki je bila do zadnjega kotička polna, je lepo govoril o nalogah naše prosvete g. kaplan Vraber.

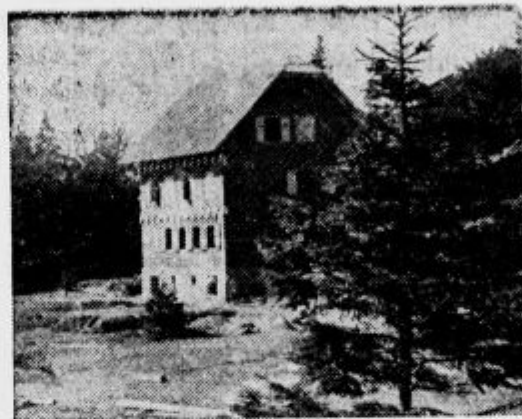
Po sv. maši so se zbrali člani in prijatelji društva v povečani, prenovljeni in lepo preslikani dvorani Katoliškega doma k slavnostnemu zborovanju. Ko se je dvignil zastor, smo videli krasen prizor. V sredini je bila slika dr. Jegliča, na levi in desni strani pa sliki dr. Korošca in dr. Kreka. Spredaj je visel orlovski prapor, po odru pa eta bili spretno razvrščeni skupini narodnih noš in fantov v novih krojih. Predsednik Vošnjak, ki ga šentjurčani spoštujejo in ljubijo zaradi agilnosti, odločnosti in požrtvovalnosti, je pozdravil navzoče in prečital brzojavko dr. Korošca, ki je ustanovil pred 35 leti to prosvetno društvo. Vsi navzoči so z iskrenim pozdravljanjem in z navdušenimi vzkliki voditelju dr. Antonu Korošču pokazali veliko veselje, ki ga jim je naredil s poslano brzojavko. Med

burnim aplavzom je bila sprejeta naslednja brzojavka, naslovljena na dr. Antona Korošca v Belgrad: »S slavnostnega zborovanja ob priliki proslave 35 letnice Prosvetnega društva v Sv. Juriju ob juž. žel. pošiljamo njegovemu ustanovitelju vdane pozdrave. Obljubljamo, da bomo ostali zvesti svojim načelom, narodu in svojemu voditelju.« — Sledili so govori. G. prof. Kovačič Peter iz Celja je v izbranih in lepih besedah govoril o katoliški slovenski kulturi. Prav globoko so padle v srca navzočih kremenite besede g. prof. Mirka Bite nca, ki je govoril o nalogah naše prosvete. Kot zadnji govornik je nastopil domačin gosp. Ivan Vošnjak.

Po govorih je zapel zbor »Hej Slovinci«, državno himno in himno slovenskih fantov, ki so jo prepevali z navdušenjem vsi navzoči. Z vzkliki slovenskim fantom, slovenskemu narodu in njegovemu voditelju je bil praznik šentjurske prosvete zaključen. Popoldne ob 4. je bila ponovljena akademija, ki je napolnila novo povečano dvorano do zadnjega kotička.

Koča pod Kopo

Dočim je vzhodni del Pohorja zadostno preokrbljen s planinskimi postojankami, je bil zapadni del do nedavnega še popolnoma zapuščen in nepreokrbljen. Mislinska podružnica SPD v Slovenj Gradcu, v katere okoliš spada ta del, je sicer že dolgo nameravala postaviti na Kopi svojo kočo, toda različnejši razlogi so te načrte preprečevali. Šele, ko je prišel ta del Pohorja tudi zemljeknjižno v slovenske roke, so ovire padle in osnovala se je za druga »Koča pod Kopo«, ki je v kratki dobi svojega enoletnega obstoja uresničila ta sen Mislinske doline in postavila na sedlu Pungart (1377 m) med Črnim vrhom in Veliko Kopo obširen in lep planinski hotel, ki bo nudil tako turistom kakor tudi smučarjem in letoviščarjem prijetno in zdravo bivališče.

Je to enonadstropna zgradba, suteran je zidan, ostala stavba je lesena in opažena s skodlami. V pritličju so prostori za gostilno, preračunani za 60 sedečih gostov. V prvem nadstropju in velikem podstrešju pa so sobe za goste. Koča ima razen stanovanj za oskrbnika 10 sob z 22 posteljami in dvoje skupnih ležišč, vsako za 10 oseb. 750 m dolg vodovod prav izpod Kope nudi najboljšo vodo. Sledence je tako močan, da bo zadostoval tudi še za napredno bazeno, za katerega je na obširnem planinskem travniku pred kočo dovolj prostora.

Koča se nahaja na enem najlepših delov Pohorja v sredi idealnih smučarskih terenov Kope in Črnega vrha. Razen tega je koča iz doline zelo lahko dosegljiva. Od postaje Dovže je po položni poti po grebenu Razborec do koče samo dobri dve uri hoda! Iz Mislinske pol ure več. Posetniki iz Dravske doline imajo pa najbližji dostop s postaje Vuhrred preko Bojlenka, odkoder se pride v dobrih treh urah po markirani poti do koče.

V nedeljo, dne 7. novembra, bo koča slovesno blagoslovljena in odprta, pa vabimo že sedaj planince, da si ta dan rezervirajo ter posetijo to našo najmlajšo planinsko postojanko.

Koča bo stalno oskrbovana. Mislinski podružnici SPD, ki je v kratkem razdobju štirih let postavila kar dve novi planinski koči (leta 1934 kočo na Krenžarjevem vrhu) in tako odprla turizem in smučarjem najlepše predele zapadnega Pohorja z idealnimi smučarskimi tereni, sprehodni in divni razgledi na Kamniške planine in ostali planinski svet, pa k temu lepemu uspehu naše čestitke!

Odlikovanje zaslužnih delavcev

V soboto, dne 30. oktobra, je, kakor smo poročali že v nedeljski številki, mestni župan dr. Adlešič Juro izročil na dvorišču tovarne »Indus« v Ljubljani v krogu vsega zbranega delavstva tovarne zlati medalji za državljanske zasluge dvema zaslužnima delavcema tovarne, gosp. Josipu Pečanu in gosp. Ivanu Bajtu. Oba služujeta že 40 let v tej tovarni in imata velike zasluge za njen uspešni razvoj. Gosp. župan jima je čestital s kratkim nagovorom, poudarjajoč, da je to priznanje z najvišjega mesta priznanje delu in napredku delavstva tovarne, ki tako lepo napreduje. Gosp. županu se je zahvalil ravnatelj tov. g. ing. dr. Ivo Ribarič ter čestital odlikovancema. Poudaril je veliko zaslugo ljubljanske občinske uprave, da je tovarni pomagala do napredka. Število delavstva se je od lanskega leta zelo pomnožilo in je upati, da bo tovarna pod vodstvom sedanje občinske uprave še bolj napredovala. V imenu delavstva je čestital odlikovancema zastopnik delavstva g. Posega. Za delavstvo tovarne »Indus« je bil to lep domač praznik. Na sliki so v prvi vrsti: župan g. dr. Adlešič in odlikovanca gg. Josip Pečan in Ivan Bajt.

Prvi zobobol
naj bo pri Tvojem
otroku tudi zadnji!

SARGOV

KALODONT

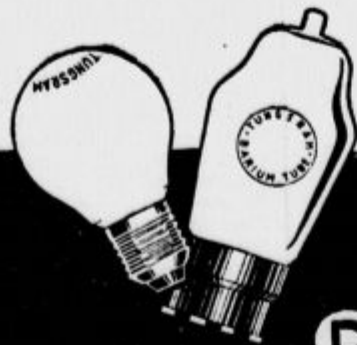
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Obnovljen kontrakt s prof. dr. V. Nikitinom

Na ljubljanski univerzi deluje in predava že daljšo vrsto let ugleden znanstvenik univ. prof. inž. V. V. Nikitin, ki si je za razvoj montanističnega oddelka tehnične fakultete pridobil veliko zaslug. Pred meseci je priljubljeni in od vseh slušateljev spoštovani profesor praznoval svojo 70-letnico, ki je bila tudi v javnosti opažena in znanstvene zasluge slavljenca primerno povdarene, saj je ime Nikitina znano tudi izven naše države.

Prof. Nikitin si je pridobil ugledno ime v montanistični znanosti že v Rusiji. Ko je izbruhnila v Rusiji revolucija, je prof. Nikitin ostal v Rusiji z upanjem, da se bodo razmere zboljšale. V sovjetski Rusiji je mnogo pretrpel, toda njegovo upanje se ni izpolnilo, ker so razmere postale za njegov znanstveni študij čimdalje bolj neznosne, tako da se je moral l. 1924 izseliti iz Rusije. Boljševiki so ga izpustili in prof. Nikitin, ki je bil že redni univ. profesor v prejšnji Rusiji, je postal v Ljubljani kontraktualni redni profesor. Po uradniški zakoncu pa se ti kontrakti obnavljajo vsaka tri leta in tako je to obdobje bilo zopet zaključeno letos spomladi, ko je ugledni prof. Nikitin dovršil 70-letnico. Vseučilišče more svojim profesorjem in drugim docentom podaljšati rok za redno službovanje do 70. leta V primeru prof. Nikitina, ki je že dovršil 70. leto, pa se je vseučilišče postavilo na stališče, da je možno in priporočljivo, da se kontrakt s prof. Nikitinom zopet obnovi, ker kontraktualni profesorji ne spadajo pod določbe uradniškega zakona. Rektorat in dekanat sta storila vse korake pri prosvetnem ministru, naj se kontrakt za prof. Nikitina obnovi. Medtem je prišel neki birokratski odlok, ki je tolmačil zakon tako, da kontrakta s prof. Nikitinom zaradi njegovih 70 let ni mogoče več obnoviti ter da so dopustne le honorarne ure. Tega znanstvenik prof. Nikitin ni mogel priznati ter je odstopil. Toda rektorat in dekanat sta se trudila dalje in prejšnjo soboto je že prišel dekret na ljubljansko univerzo, s katerim se obnavlja kontrakt s prof. Nikitinom. Prof. Nikitin je nato umaknil svoj odstop.

Razburjenje akademikov je bilo nekoliko prenačeno, enako tudi njihovi napori, da bi alarmirali slovensko javnost zaradi odstopa prof. Nikitina. Naše univerzitetne oblasti, nad katerimi so dijaki baje ogorčeni, so v primeru prof. Nikitina storile svojo dolžnost! Res pa je, da je uradna procedura precej dolga in da dolgo traja tudi korespondenca med Ljubljano in Belgradom. Zadeva je sedaj ugodno rešena in vsi bomo veselili z montanistično mladino vred, če bomo imeli priliko še dolgo videti na montanističnem oddelku tako odličnega znanstvenika, kakor je prof. Nikitin!

Dobra svetloba - dober zvok

TUNGSRAM

© ŽARNICAMI - nitka v dvojni vijačnici - RADIO ELEKTRONKAMI

Drobne novice

Koledar

Četrtek, 4. novembra: Karel Boromejski, škof; Vital; Modesta, devica.
Petek, 5. novembra: Caharija in Elizabeta; Emerik, spoznavalec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl gosp. Anton Wolf, pošni uradni ravnatelj v pokoju. Eden izmed idealnih prijateljev našega športa, ki ga je podpiral tako moralno kakor gnotno. Bil je svojčas v načelstvu nogometne sekcije SK Ilirije in predsednik starištvstva tega športnega kluba. Enako funkcijo je imel tudi pri SK Ljubljani. Zapuščajo soprogo Karolino ter sinova inž. Boga ter dr. Marjana. Pokojniku naj sveti večna luč! Zalujocim naše iskreno sožalje. Pogreb bo danes ob 15 izpred hiše žalosti Komenskega ulica 16.

Osebnosti

— Sodniški izpit sta opravila pred komisijo apelacijskega sodišča sodna pripravnika gg. dr. Danilo Dovgan in Fran Frlan. Čestitamo!
— Poroka. Danes se poročita v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani g. Oskar Ličen, prometni uradnik na Rakeku, in gd. Dragica Mozetič, zasebna uradnica v Ljubljani. — Mlademu paru obilo sreče!
— Postavljena je za sestro pomočnico Doma narodnega zdravlja v Mariboru Marica Harbič, doslej uradniška pripravnica istega doma.

Mariborske Wögererjeve hrenovke

dnevno sveže dobite v delikatesi
JANC - Židovska

— Sprejemi pri g. banu. V petek, dne 5. t. m., g. ban dr. Marko Natlačen ne bo sprejemal strank, ker bo službeno odsoten.
— Nadzorovanje orožniškega polka. Včeraj je prisel v Ljubljano inšpektor poveljnika orožniškega orožniške brigadni general g. Milutin Stefanovič, ki bo nekaj časa nadzoroval dravski orožniški polk.
— Most na Fali. Banovina bo začela graditi novo banovinsko cesto Ruše—Fala—Devica Marija v Pušavi. Po načrtu za to novo cesto je treba premostiti globoko globel brez vode. Čez to globel naj bi se v klanec, po katerem bi se vzpenjala cesta, zgradil železnobetonski most z lokom 18 m razpetine. Pred nedavnim je bila licitacija za zgradbo tega mostu in je zgradbo izliciralo gradbeno podjetje inž. Ferluga Ivan iz Maribora. Podjetje je ponudilo 1% popusta in tako prevzelo zgradbo mostu za 210.500 din. G. ban dr. Marko Natlačen je licitacijo te dni potrdil in bo podjetje v kratkem začelo z izkopom za zgradbo temeljev.
— Občinski cestni Poljane—Smihel—Klečec je g. ban dr. Marko Natlačen glede na njen prometni pomen proglasil za subvencionirano cesto. Zaradi tega bo okrajni cestni odbor v Novem mestu določil poseben prispevek iz okrajnega cestnega zaklada za vzdrževanje označene ceste, ki je dolga skoraj 2 km.

— Bodoče matere morajo paziti, da se izognje vsaki lenivi prebavi, posebno zaprtju z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenke vode. »Franz-Josefova« voda se lahko zavziva in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.
Reg. po mlin. soc. pol. in nar. zdr. 8-br. 15.435, 23. V. 35.

— Prepovedan tisk. Državno tožilstvo v Zagrebu je prepovedalo razpečevanje lista »Seljačka misao« od 22. oktobra, ki izhaja v Zagrebu.
— Službeni list kr. banske uprave dravske banovine prinaša v svojem 88. kosu z dne 3. novembra uredbo o razporeditvi krajev in šol, na katere se nanašajo pogoji, predpisani v prvem odstavku § 101 zakona o ljudskih šolah, uredbo o trgovinskih obratih velikega obsega, pravilnik o strokovnem odboru za gozdne proizvode pri zavodu za pospeševanje zunanje trgovine ter presosno sanitetnega sveta dravske banovine.
— Na obnem zboru Jugoslovanskega kirurškega društva, sekcija Ljubljana je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik docent dr. J. Cholewa, Ljubljana; podpredsednik: šef-primarij dr. M. Černič, Maribor; šef-primarij dr. P. Pehani, Celje; tajnik dr. Bajc O., Ljubljana, blaginjak dr. Peršič L., Ljubljana; odborniki: šef-primarij dr. Steinfelner, Celje; dr. Arko V., dr. Breclj B. in dr. Rakovec St., Ljubljana. Nadzorni odbor: šef-primarij v p. dr. Dergane Fr., šef-primarij dr. Ješe L. in dr. Šavnik L., vsi v Ljubljani.
— Zajtrk Angleža je obilnejši od našega. Trezen, zdrav Anglež ve, da mora s svojim zajtrkom zagotoviti potrebno hrano za pol dneva. Mi nimamo niti volje, niti časa za obilen angleški zajtrk. Zato bi morali za zajtrk jemati skodelico koncentrirane hrane Ovomaltine, ki ima izvrsten okus ter je lahko prebavljiva.

Štirje zaradi umora pred sodniki

Dva obsojena na deset let, dve ženski oproščeni

Maribor, 3. nov. Za 50. oktober določena razprava v zadevi zamotane tragedije v Sp. Velovlaku pri Ptuj je bila šele danes. Na zatožni klopi so se znašli pred velikim senatom 28 letni posestnik Anton Horvat iz Podvinca, 25-letni Simon Bezjak iz Kicarja, 38 letna vdova, posestnica in gostilničarka Terezija Kovačec iz Sp. Velovlaka in njena 20 letna pastorka Rozalija Kovačec. Velikemu senatu je predsedoval vss. dr. Turato, prisodniki so bili Lenart, dr. Tombak, Kolšek in Lečnik, obtožbo pa je zastopal državni pravdnik dr. Dev.
Državni pravdnik je obtožil navedene štiri osumljence, da so sodelovali ali pripravljali umor Josipa Rojsa, ki je bil ubit dne 14. marca v gostilni Terezije Kovačec. Omenjena je imovita posestnica in gostilničarka v Sp. Velovlaku. Že nekaj let je vdova, pa se je stalno smukal okrog nje večji krog častilcev. Prednost je dajala vdova 28 letnemu oženjenemu posestniku Antonu Horvatu iz Podvinca, ki je oče treh otrok. Že pred smrtjo svojega moža se je Kovačecova s Horvatom razumela, kot vdova pa je razmerje nadaljevala. Horvat pa je dobil resnega tekmeca v osebi pokojnega Josipa Rojsa, ki si je znal pridobiti naklonjenost vdove ter je začel Horvata spodrivati. Zaradi tega je kipele v Horvatu jeza na Rojsa, nekoč je že hotel navaliti na tekmeca z nožem, pa so prijatelji

— Zaprtje vpliva na organizem. Preizkušeno sredstvo za odvajanje, ki deluje zanesljivo in ima prijeten okus, je DARMOL. — Ogl. reg. S. Br. 15244/13. VII. 1936.
— Hisne posestnike in upravitelje opozarjamo, da je treba v mesecu novembru vložiti Prijava dohodkov od zgradb za odmero zgradarine za l. 1937. Pola stane 1 din. Trgovci in občinski tajniki pri večjem naročilu popust. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.
— Dediče iščejo. Dne 18. avgusta 1937 je umrl v Sao Paulo, Brazilija, Čekadačič (ali Čekada), ki se je menda rodil v bližini Bleda, zapustil pa je veliko premoženje. Dedič naj se javi Izzeljenišnemu komisariatu v Zagrebu in predloži dokumente, iz katerih je razvidno sorodstvo s pokojnikom.
— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravnega »Franz-Josef grenice«.

Ljubljana

dne 4. novembra 1937.

Gledališče

Drama. Četrtek, 4. novembra: »Firma«. Premierski abonma. — Petek, 5. novembra: Zaprtje. (Gostovanje drame v Celju: Dr.). — Sobota, 6. novembra: »Vozel«. Proslava 35 letnega pisateljskega udejetovanja gosp. Pecije Petroviča.
Opera. Četrtek, 4. novembra: »Amakonke«. Red Četrtek. — Petek, 5. novembra ob 15: »La Bohème«. Dijska predstava. Globoko znižane cene od 16 din navzdol.

Prireditve in zabave

Društvo glasbena akademija opozarja vse prijatelje resnične glasbene umetnosti na koncert »Ljubljanskega godalnega kvarteta«, ki bo jutri zvečer v frančiškanski dvorani. Vstopnice so v predprodaji v koncertni poslovalnici v frančiškanski pasaji. Istotam se sprejemajo tudi abonenti in člani za Društvo glasbena akademija.
Dramatski odsek v Mostah odprl letos sezono s 3-dejansko burko »Čez leto dnc in sicer v nedeljo, 7. t. m. ob 8 v Ljudskem domu v Mostah. Spretno vodstvo g. I. Kebrina in na novo preurejeni oder jamčita, da se bodo vsi obiskovalci počutili kar najbolj razpoloženi. Koncert »Pri belem konjičcu« pa bo skrbel, da Vam med odmor ne bo dolgčas. Pridite zato v čim večjem številu v Moste, da vidite, kako marljivo smo začeli napredovati. Cene so običajne.

Predavanja

Slovensko zdravniško društvo priredi 54. znanstveni sestanek dne 5. novembra 1937 ob 18 v predavalnici internega oddelka obč. državne bolnišnice v Ljubljani. Predaval bo g. asistent dr. Henrik Heferle o kliničnem pomenu in osnovnih pojmihi elektrokardiografije. Vabljeni vsi gg. zdravniki in medicinci!
Predavanje v društvu »Pravniki«. V soboto, dne 6. novembra, bo predaval g. dr. Fran Skaberne o temi »Črtilce iz kongresa mednarodne zveze odvjetnikov v Parizu«. Predavanje bo v salonu restavracije Slamič točno ob 20.

Sestanki

»Ljubljana« ima drevi ob 8. pevsko vajo. Vsi in točno!
Fantovski odsek sv. Jakoba ima drevi ob 8 svojo redni sestanek, na katerega so vabljeni vsi redni člani. Novinci katoliškega naziranja dobrodošli.
Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Ljubljani ima v četrtek, dne 4. novembra t. l. ob 20 članski sestanek v društvenem prostoru pri »Sokolu«, Ljubljana, Pred škofijo 181. Na sporedu je aktualno predavanje o Koroški in važna sporočila.
Sempetrski fantovski odsek ima danes ob 8 zvečer redni sestanek. Na tem sestanku bo predaval gosp. Slana: »Smisel trpljenja«. — Odbor.
Prosvetno društvo Trnovo sporoča vsem članom in članicam dramatskega odseka in članom in članicam Trnovskega odra, da bo skupni dramatski sestanek drevi ob 8 v društvenem domu. Vabimo tudi vse one gospe in gospodične, ki imajo veselje do odrskega udejetovanja, da se pridružijo trnovski igralski družini.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič-Tržaška cesta.

Poizvedovanja

Zgubila sem na Šmartinski cesti denarnico z majhno vsoto denarja. Najditelja lepo prosim, naj jo vrne v upravo »Slovenec«.
Zgubila se je broša v obliki pentlje s kamenčki. Najditelja prosimo, da jo odda v naši upravi.

Cerkvena slovesnost

Slovesna tridnevna za 200 letni jubilej, odkar je bil sv. Vincencij Pavelski prištel svetnikom, bo v dnevih od 4. do 7. novembra t. l. v krasno prenovljeni cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani v naslednjem eporedu:
V četrtek, 4. novembra zvečer ob pol 8 bo branje papeževga pisma o tem jubileju, nato pete litanije z blagoslovom.
V petek, 5. novembra in v soboto, 6. novembra bo jutraj ob 6 v. maša z blagoslovom, zvečer ob pol 8 pa blagoslov in pete litanije.
V nedeljo, 7. novembra jutraj ob pol 8 bo »govor, nato pa slovesna pontifikalna sv. maša, ki jo bo daroval stolni proš gosp. Ign. Nadrah. Popoldne ob 5 bo slavnostni govor, pete litanije Srca Jezusovega, slovesni blagoslov in počastitev relikvij sv. Vincencija. K tem slovesnostim so vabljeni verniki in častilci sv. Vincencija, posebno karitativni delavci, da si dobijo od svetnika še več ognja za svoje delovanje.

Dr. Šavnik

zopet redno ordinira.

1 Celonočno češčenje v stolnici se prične drevi ob devetih po skupni molitveni uri. Opravile se bodo molitve 20. ure: Vernim dušam v tolažbo. Vhod v cerkev skozi stransko zakristijo. Molitveniki so v cerkvi na razpolago.
1 Pastoralna konferenca duhovščine mesta Ljubljane bo v sredo, 10. novembra 1937, ob pol 12h popoldne (ob 15.30).
1 Z univerze. Novoimenovani privatni docent za zgodovino novega veka gospod dr. Franc Zwittler bo imel v petek, 5. novembra, ob 12. v univerzitetni zbornici nastopno predavanje o temi »Sociologija in zgodovina«.

1 Glasbena razstava, ki nam bo prikazala delo Antona Foersterja in njegovo dobo, odprl proslavo 100 letnice rojstva prezaslužnega slovenskega skladatelja Antona Foersterja. Razstava bo odprta v nedeljo, dne 7. t. m. popoldne ob 11 v mali harmonični dvorani. Na tej razstavi bomo videli polno obrazov fotografij bolj ali manj znanih ljudi, ki so se takrat udejetovali v pevskem in glasbenem življenju. Foersterjeva dela, njegove vrstnice itd. Kako je bil Foerster plodovit na polju cerkvene glasbe, pa se bomo lahko prepričali tudi iz skladb, ki se izvajajo zvečer ob pol 6 prav tako v nedeljo na cerkvenem koncertu v ljubljanski stolnici. Spored tega koncerta je naslednji: najprvo zaigra skladatelj Premrl svoj Preludij in Fugo v es-duru, nato zapoje trije ljubljanski zbori pod vodstvom prof. Tomca tri stavke Foersterjeve Slovenske mase v čast sv. Ceciliji. Nastopi zbor cerkve sv. Jožefa ter zapoje: Zaupno glej prihajamo, Slava nebes kraljici in Priščeno nam bodi pozdravljena. Vodi Anton Lavrič. Zbor cerkve sv. Cirila in Metoda pod vodstvom gosp. Puša zapoje Foersterjeva očitanja, Regina coeli in himno sv. Cirilu in Metodu. Znani naš orglavec, skladatelj Tomc zaigra Uvo in Fugo na temo I ta misla es, nato nastopi zbor ljubljanske stolnice pod vodstvom dr. Kimovca ter zapoje Ofertorij in Gradual, nato pa Credo iz mase Quileima. Zopet sede k orglam msgr. Stanko Premrl in zaigra Hladnikove Meditacije. Sklepno točko koncerta izvedejo zopet vsi trije zbori skupaj ter zapoje Ave Maria iz Gorenjskega Slavka, zbor V zakramentu in Hvalnico, skupni zbor vodi prof. Matija Tomc. Vstopnice: sedeži po 8 din, stojišča po 4 in 2 din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice. Hkrati pa opozarjamo tudi na koncert Pevske zveze, ki bo v ponedeljek, dne 8. t. m. ob 20 v Unionski dvorani. Pod vodstvom prof. Bajuka bo nastopilo 50 članov moškega in 300 članov mešanega zbora. Tudi za ta koncert so vstopnice v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

1 V. prosvetni večer velja svetovni razstavi v Parizu. Že glavno mesto Francije, Pariz, je privlačna točka za vse Evropejce. Krasne stavbe iz gotične dobe in mogočne palače renesanse pričajo o visoki umetniški naobrazbi francoskega naroda. Zgodovina Francije je za časa Napoleona dosegla svoj zmagoslaven pohod po vsej Evropi, kar dokazujejo tudi najlepši pariški spomeniki. Razstava sama pa obsega ogromen prostor nad 100 ha, kjer je postavilo 40 držav krasne paviljone, napolnjene z umotvori delavnih rok. Izginila je starodavna razstavna palača Trocadero in se umaknila novi, moderni stavbi, levi in desni breg Seine, labodji otok in Elizejsko polje so zasedli obširni paviljoni. Ne samo dnevi obisk, temveč tudi večerne atrakcije dajo pravo obeležje razstavi. O tem bo predaval g. ravn. Vinko Zor v petek, 5. novembra, ob 8. zvečer v Beli dvorani hotela Union. Predprodaja vstopnic v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 7. Sedeži 3 din, stojišča 2 din, dižaki 1 din.

1 Občni zbor Kršč. ženskega društva. Udeležba je bila prav častna. Predsednica ga. Sadarjeva je uvodoma iskreno pozdravila navzočne. Imensko je pozdravila g. banico dr. Natlačenovo in soprogo pomočnika bana g. dr. Majcenovo, ki so jima priredile zborovalke prične ovacije. Posebej je pozdravila tudi obe častni predsednici g. dr. Brejčev in gd. Krekovo ter društvenega duhovnega svetovalec univ. prof. dr. Lukmana. Nato je v prepričevalnem nagovoru dokazovala pomen, namen in potrebo Kršč. žen. društva. Sledilo je poročilo tajnice ge. dr. Logarjeve in blaginjičarke ge. Sušnikove. Iz obeh je razvidno, da je delovalno društvo prav marljivo in zelo uspešno na raznih popriških ženskega udejetovanja. — V odbor so bile izvoljene naslednje gospe in gospodične: Bartolova, Goričanova, Logarjeva, Natlačenova, Podgornikova, Remčeva, Sadarjeva, Sušnikova, Vencajzova, Vrhovčeva; v nadzorstvo pa ge. Milavčeva, Kodrova in gd. Tomazičeva ter v razsodišče ge. Hubadova, Golieva in gd. Lebarjeva. — Nato je prečitala predsednica nova pravila, ki jih je občni zbor odobrila. Konteno se je razvil razgovor o delovnem načrtu za prihodnje poslovno dobo. S posebnim zadovoljstvom so si zborovalke osvojile predlog odbora, da se prične s krajsimi tečaji in diskusijskimi večeri ter z ekskurzijami iz vseh panog ženskega zanimanja. — Z željo, naj bi se zborovalke razšle z geslom: »Vse katoliško misleče gospe in gospodične v naše društvo« ter e prošnjo, naj bi Vse-možni blagoslovil trud in delo, je zaključila predsednica lepo uspešni občni zbor.

1 Zanimiva razstava ženskih ročnih del v vseh tehnikah vezanja, kvačkanja in pletenja, izdelanih z MEZ predivom za ročna dela v Ljubljani: Delavska zbornica, Miklošičeva cesta, odprto od torka 2. novembra do vključno petka 5. novembra.
1 Goriški slavek v radiu. Drevi od 22.15—23.15 oddaja Ljubljanski radio »Simon Gregorčič« urob v esperantistekem jeziku, ki jo bo pripravil klub esperantistov v Ljubljani skupno s pevskim odsekom godbenega društva »Slogec«. — Kdor nima prilike poslušati te oddaje doma, naj se udeleži družabnega sestanka v Klubu esperantistov. Cankarjevo nabrežje 7-1, kjer bo na razpolago radio-aparat. Vabljeni vsi oni, ki se zanimajo za mednarodni jezik esperanto, posebno pa samouki in drugi esperantisti.

Drobne klice

podobne glicivam povzročajo — kot so dognala biološka raziskavanja — srbež, prhljaj in izpadanje las. Ta ugotovitev je našla takoj praktično uporabo pri Trilysinu. **KER GRE TRILYSIN VEDNO VZPOREDNO Z VEDO.** Trilysinu se sedaj dodaja posebna sestavina, ki oprošča teme in lase teh nadleg, ki stalno ogrožajo Vaše lase. Trilysin je zato še bolj učinkovito in popolnejše biološko sredstvo, ki krepi, jača in obranja Vaše lase zdrave, odpravlja prhljaj in preprečuje izpadanje las.

1 Pomota v hišni številki. Zadnjič smo objavili, da pride na dražbo hiša št. 47 na Sv. Petra cesti v Ljubljani. S to hišno številko je velik križ. Na dražbo pride hiša št. 43 na Sv. Petra cesti. Ta hiša je v zemljiški knjigi še vedno vpisana pod hiš. št. 47 in pod vl. št. 121 k. o. Peterško predmestje I. del. Stara hišna številka 47 je bila zato tudi vpisana v dražbeni okle, ki je na bit na deski okrajnega sodišča.

1 Samomor pod vlakom v Mostah. Včeraj okrog dveh popoldne je bila obveščena uprava ljubljanske policije, da je skočil pod vlak, ki je vozil skozi Moste, neki moški. Lokomotiva ga je prerezala na dvoje. Vlak je vozil ob 13.35 iz Ljubljane proti Zidanemu mostu. Strojevodja je izjavil, da se je moški pred strojem pojavil šele zadnji trenutek, tako da strojvodja ni mogel več o pravem času ustaviti stroja. Policijska komisija je ugotovila, da je samomorilec 36 letni mizarski pomočnik Ivan Senger z Viča 137. Vzrok samomora je neznan. Pokojnik zapušča v bedi svojo družino. Sengerjevo truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico pri Svetem Krištofu.

Maribor

m Smrt mladega bogoslovca. K večnemu počitku je odšel po daljšem bolehanju mladi, jedva 25-letni bogoslovec II. letnika Pavle Potočnik. Pokojnik je bil rodom iz Zeleznikov na Kranjskem, maturiral je v Ljubljani na klasični gimnaziji, potem pa je vstopil v mariborsko bogoslovje. Bil je plemenitega, blagega značaja, priljubljen pri tovariših in predstojnikih ter je bil obetav. Tragična usoda je zasledovala njegovo rodbino, pomrl so mu starši, bratje in sestre ter je ostal na svetu popolnoma sam brez svojcev. Pokopali ga bodo danes popoldne ob 5. na mestnem pokopališču. Svetila mu večna luč.

m Cerkveni koncert v frančiškanski baziliki bo v nedeljo ob osmih zvečer. Na orglah bo igral fr. Kanizij Fricelj, solo-speve pa bo pel basist ljubljanske opere Tone Petrovič.

m Kratak odgovor »Jutrovcem«! S svojim vladanjem in upravljanjem v preteklih letih ste temeljito poskrbeli, da Vaše stranke oseb in metod ni mogoče ne zamenjati, ne pozabiti. To je prvo, drugo pa je o vašem pisanju: Zelo zabaven je psiček, ki v zrcalu oblaja samega sebe. — Ivan Vesenjak.

m Dve predavanji univ. prof. dr. A. Gosarja. Danes v četrtek in jutri v petek bo imel v Ljudski univerzi prof. dr. A. Gosar dve zanimivi predavanji gospodarskega značaja. Drevi ob 20. bo predaval o temi: »Gospodarstvo — usoda ali načrt?«, naslednjega dne, jutri v petek ob 20. pa bo imel drugo predavanje o temi: »Vezano gospodarstvo in kolektivizem«.

m Knjigovodski tečaj. Mariborska poslovna obrtno-pospeševalnega urada odprta knjigovodski tečaj v ponedeljek 8. novembra ob pol 20. v poslojpu Trgovske akademije na Zrinjskem trgu. V tečaj so sprejemajo rokodelski mojstri in pomočniki, predavanja bodo trajala 40 ur ter bodo ob delavnih zvečer 3 do 4krat na teden. Podrobna pojasnila daje obrtno-pospeševalni urad na okrajnem glavarstvu.

m Ljudski oder. Drevi ob 20. sestanek članov na odru. — Razdelitev vlog za predstavo »Miklova Zala«. — Vsi!

m Poročili so se v Mariboru: Kunstler Martin in Zidan Zora; Golnar Alojz in Smole Marija; Stefan Majcen in Antonija Černec; Smolar Stefan in Piberšek Klara; Milovančič Mimir in Justina Slavinec; Lavrenčič Anton in Melanija Kajta; Henrik Lovša in Urdl Marija; Sidar Franc in Polovšek Angela; Bezjak Peter in Gerželj Marija; Zavec Jakob in Jesih Elizabeta; Felčič Janez in Irgl Antonija; Javornik Franc in Mubič Jožefa; Petrič Jožef in Falir Romana; Dolles Ivan in Koren Marija; Mlakar Maks in Has Barbara. Novoporočenim parom obilo sreče!

m Razvajniški požigalec je požgal svojo lastno domačijo. Orožniki so zaključili preiskavo o požigih razvajniškega požigalca ter so Franca Lubajnska izročili okrožnemu sodišču. Vsega je priznal 7 požigov, in sicer pri gostinčarju Grašiču v Bohovi, pri Ivanu Varšiču, Jožefi Hajdin, Miroslavu Kmetiču, Stefanu Dregariču, Konradu Paklu in celo pri svoji lastni stari materi Ani Lubajnski, pri kateri je dorasel in živel. Stari materi je zažgal gospodarsko poslopje že leta 1934. Druhih požigov, ki so se dogajali v Razvanju in Hločah, dosedaj ni hotel priznati. Pripovedoval je, da je požigal samo takrat, kadar je bil pijan. Začutil je tedaj v glavi močne bolečine in nepremagljivo željo po zažiganju.

m Denar leži na cesti. Posestnik Alojz Zorn je našel na banovinski cesti Pragersko—Cirkovce v starošinskem gozdu omot, v katerem je bilo 2000 din. 2 kilometra naprej pa je našel staro usnjato listnico, v kateri sta bila 2 din, poleg pa je ležal pas od »shubertusac. Najdene stvari je izročil orožnikom.

m Lobanjo si je razbila pri padcu s kolesa 26-letna delavka Ana Umek iz Pobrežja.

Škale pri Velenju

V nedeljo je zavelo v Škalah novo življenje. Škalčani sami so začeli, da se ustanovi v Škalah Slovensko katoliško prosvetno društvo. G. župnik Weiss Matej je razveselil v svojem navdušenem govoru v cerkvi farane, da se danes ustanovi v Škalah Prosvetno društvo Slovencek. Po sv. maši so je zbralo v župnišči 120 moč, fantov, deklet in žena, ki so se vpisali v novo ustanovljeno društvo. Predsednik pripravljalnega odbora g. Mikelj je v lepih besedah obrazložil pomen društva za Škalčane. Nato je izpregovoril zastopnik ekspoziture Prosvetnega društva g. Slavko Skoberne iz Celja. Stedile so volitve novega odbora: predsednik je Plazl Janez, podpredsednik Jan Franc, tajnik Selan Matija, knjižničar Plazl Jože, blaginjak Friškovec Mihael, gospodar Poločnik Stanko. Za posamezne vasi so bili izvoljeni po 1 odborniki. Duhovni vodja društva je domači župnik g. svetnik Weiss Matej. Po obnem zboru je bila širša debata o novem društvenem domu, za katerega se vnamajo vsi Škalčani.

**VAŠE
PERILO
BO
SNEŽNOBELO
IN
DIŠEČE OD-**

Vprašanje napitnine

Prejeli smo naslednji prispevek k rešitvi tega aktualnega vprašanja:

Pri nas vprašanje napitnin ni sporno, gre le za sistem, po katerem naj se napitnina pobira. To pa ni jedro, marveč le zunanja stran problema. Idealno vzelo, govorimo etični, moralni in socialno-gospodarski razlogi — po mnenju pisca — proti vsaki napitnini.

Uredba o pospeševanju turizma z dne 28. februarja 1936 se dotika tudi vprašanja napitnine; v čl. 16. določa namreč: 1. da se pobira nagrada služabništvu, ki je v neposrednem stiku z gosti, po odstotnem sistemu; 2. da se v ta namen ne sme več računati ko 10% zneska računa (konsumacije).

Z uredbo o pomožnem osebju v gostinskih obratih z dne 11. maja t. l., ki jo je izdalo ministrstvo trgovine in industrije, so pooblašeni bani, da določijo — po predhodnem zaslišanju pristojnih gospodarskih korporacij, prisilnih združenj in vodilnih turističnih organizacij — turistične kraje in večja mesta svojih področij, v katerih naj se napitnina po novem sistemu pobira in sicer z obvezno veljavnostjo za hotele, restavracije, večje gostilne s turističnimi sobami in penzione. Ta uredba, ki ureja obenem tudi vprašanje strokovne usposobljenosti pomožnega osebja, ne pozna ločene, marveč povezano rešitev obeh vprašanj; tako za turistični kraj X na pr. ni mogoče predpisati samo strokovne usposobljenosti za pogostinstvo osebje in ne tudi odstotne napitnine; za kraj Y ne samo napitnine brez ieločasnega predpisa zahtevane strokovne usposobljenosti.

V času, ko se pripravljajo izvršni predpisi o tem za Slovenijo, razpravlja interesirana javnost (lastniki, delojemalci in klientela gostišč) v prvi vrsti o napitnini ali konkretnje: o sistemih napitnine.

Ne brez razloga. Dva sistema sta, vsak ima svoje zagovornike in nasprotnike: sistem prostovoljne napitnine in sistem obvezne napitnine po odstotnem merilu.

V Sloveniji je prevladoval doslej sistem prostovoljne napitnine. Ta sistem nima začrtane višine dajatve; on je individualen, t. j. dajalec odmerja napitnino poljubno po svobodni oceni izvršene mu storitve (bolj ali manj skrbna, pozorna postrežba, razne druge usluge itd.) in po svoji denarni moči. — Odstotna napitnina — v višini 10%, ponekod do 15% — se je pobirala doslej le v nekaterih turističnih središčih, a tudi tam le v večjih obratovanih.

Na splošno obvezna napitnina po odstotnem sistemu doslej v Sloveniji tedaj ni mogla prodrati; v manjših krajih je praksa sploh poznala samo prostovoljno napitnino, v malih obratih na delu ob nizki kupni moči konsumentov največkrat niti te.

Kakorkoli; ureditev napitnine je vsekakor eno onih vprašanj, na čigar modri in pravični rešitvi je v danih prilikah najbolj interesiran prejemnik: pogostinako osebje (socialna stran); razumljiv interes na tej rešitvi imata dalje delodajalec in predvsem naša domača konsumentna javnost (gospodarska stran) in ne nazadnje turizem s svojo mednarodno povezanostjo, redom in običaji (praktična stran).

Ni namen članka, osvetliti razloge za eden ali drug sistem napitnine; ti so dokaj znani in priza-deti javnosti ne bo težko odločiti se tako, kot to zahtevajo skupni interesi. Sledi naj zgolj bežen pregled o tem, kako je to vprašanje rešilo inozemstvo.

Amerika (Združene države). Imajo sistem prostovoljne ali individualne napitnine. Ameriški hotelirski krogi vidijo v odpravi tega sistema prevaro pomožnega osebja, uverjeni, da bi to — v primeru uvedbe obvezne napitnine — tudi takoj zmanjšalo svojo pozornost nasproti gostom.

Anglija. Sistem prostovoljne napitnine kakor v Ameriki. Ob svečanostih kronanja se je resno razmišljalo uvedba odstotne napitnine, ostalo pa je pri starem. Pogostinski krogi odklanjajo obvezno napitnino z utemeljitvijo, da bi vršilo pomožno osebje svojo službo preveč mehanično, v škodo pogostinstva in turizma. — Pomožno osebje, ki po znanih podatkih edino zahteva sistem obvezne napitnine, je v veliki manjšini.

Avstrija. Večina gostišč — vsaj glasom hotel-kega vodnika — je že uvedla odstotni sistem napitnine (praviloma 10%). Ta sistem amatrsko tudi pogostinske organizacije za primeren in priporočljiv v obratih z mednarodnimi gosti, zlasti z onimi z zapada, ki so nanj navajeni: postavijo obvezne ureditve tega vprašanja pa ni in se tako ureditve od-svetuje. — Strokovni odbor pomočnikov hotelskega, gostilniškega in točilniškega obrta v Avstriji je po-dal nedavno izjavo, po kateri naj bi bila ureditev vprašanja napitnine s prilagoditvijo na mednarodne

običaje in potrebe tujkega prometa brezpogojna nujnost. Predlaga se splošni odstotni sistem v iz-meri 10% za bivanje nad 3 dni, 15% za bivanje od 1—3 dni. Novo, kar predlagajo Avstrijci, so pre-sežki normalne napitnine (»Übertrinkgeld«), ki jih tu in tam dajejo gosti, bodisi iz posebnih razlogov, ali za izredne storitve osebja; pa tudi napitnino v tej obliki naj ne sprejemajo upravičenci neposredno, marveč naj se porazdeli s pomočjo posebnega sistema med osebje, tako, da tudi tokrat izostane za gosta neprijetno in zoprno, za strežaja pa poni-žujoče obleganje osebe, ki napitnino daje.

Danska. V praksi je odstotni sistem.

Francija. Vprašanje napitnine je urejal do le-tošnjega leta zakon z dne 19. jul. 1933, ki je zaen-krat še v veljavi. Višina napitnine kot običajno: 10%. Letos in sicer 4. jun. pa je poslanska zbornica z 267 proti 165 glasovi osvojila besedilo novega za-konskega predloga, po katerem se napitnina — prostovoljna kakor obvezna — sploh odpravlja in tudi prepoveduje (abolition ou suppression du pourboire); izjema je določena le za kazine in igralnice. Delodajalec prevzema po novem dolžnost skrbeti za stalne plače osebju, zadoščajoče za živ-ljenje; posledica (po mnenju nasprotnega tabora): dvig cen v splošnem, v posebnem dvig prodajnih cen. — Za delojemalca pomeni odprava napitnine teoretično zboljšanje gnetnega položaja. — Klien-tela teoretično tudi ne bo na slabšem, ker bo po novi ureditvi namesto dosedanje napitnine plače-vala pač 10% povešek v ceni.

Iz napitninske prakse v Franciji povodom med-narodne razstave 1937 je vredno zabeležiti, da je or-ganizacija pariških hotelirjev počenši z 11. septem-brom 1937 odpravila na hotelskih računih beležko odnosno opozorilo »Pour le service, — 10, 12, ou 15%« (za postrežbo 10, 12 ali 15%) in ga zamenjala s tem-le besedilom: »pribitek k ceni 15%: osebje plača v celoti hotelu. To se je zgodilo predvsem z ozirom na angleške in ameriške goste, ki so se upi-rali plačevanju obvezne napitnine; z druge strani se je s tem doseglo nujno povišanje cen zaradi po-rasta draginje.

Grčija. Ima odstotni sistem (10%).

Italija. Obvezna napitnina po odstotnem siste-mu (na splošno 10%). Zajamčene so minimalne pla-če osebja. Sprejemanje prostovoljne napitnine je oblastveno prepovedano.

Japonska ne pozna napitnine, vsaj v evropskem smislu ne in se nje sprejem odklanja.

Madžarska. Obvezna napitnina po odstotnem si-stemu, v veljavi izza 29. aprila 1936. Višina: maxi-malno 15%; za račune do 50 pengő-jev 10%. Indi-vidualne napitnine osebje ne sme sprejemati. Po-seben razglas v vseh glavnih jezikih pove hotel-skim gostom, da obstoja praksa obvezne napitnine. Po znanih poročilih se je ta praksa v Madžarski ob-nešla; zaslužek osebja — z izjemo višjih natakarjev odnosno plačilnih — ni padel, konsumacija se ni omejila, situacija za podjetnika še ni poslabšala.

Kulturni obzornik

Arhiv za zgodovino in narodopisje

Mariborsko Društvo za zgodovino in narodo-pisje od časa do časa izdaja tudi posebno publi-kacijo pod naslovom »Arhiv za zgodovino in narodopisje«, kjer je zbrano pomembno gradivo za spoznavanje preteklosti in etnogra-fije naših obrobnih krajev. Zdaj je izšel drugi zvezek arhiva pod naslovom »Narodno blago iz Rožac, ki ga je zbral dr. Josip Šašel, ga napisal v natančni izgovorjavi, ki jo je pregledal in fonetično transkribiral prof. dr. Ramovš. Tako ima ta publikacija, ki obsega 122 strani (in stane za člane 20 din, za nečlane 30 din), dvojno vrednost: najprej narodopisno in še posebej jezi-kovno. Narodopisno gradivo je razdeljeno na tri dele: 1. Bajke, pripovedke, povesti, prerok-ovanja, uganke in pregovori, ki obsegajo 71 števil. 2. Sege in navade (botrina, ženitev, nošnje, smrt, vero-vanje, bolezn, zdravila itd.). 3. Domačija (to je: opisi kmečke hiše, skednja in hleva, voznišne, mlina, domače živine, dela na kmetih, semnja itd.). Dodan pa je še slovar rečeh koroških besedi. Ka-kor tudi ima narodopisni del veliko vrednost že sam po sebi, bi bilo vendar želeli, da bi zlasti pri bajkah in povestih zbiratelj pripomnil tudi, od koga jo je ališal, da je mogoča točnejša kontrola itd. Da jo je slišal v Rožu, pove že naslov. Toda še večja pa je vrednost te publikacije z jezi-kov-nega stališča: saj je vse gradivo napisano v

Monaco. Ima tudi odstotni sistem napitnine. Za-nimiva je izjava zastopnika hotelirstva te države, ki jo je podal na seji izvršnega komiteja mednarodne hotelske zveze (23. novembra 1936 v Budimpešti): »Često se zgodi, da gošta, ki ima nizek hotelski račun, ki pa daje visoko (prostovoljno) napitnino, bolje postrežejo, nego v nasprotnem primeru; zato je nadomestilo pogostinstvo Monaca prostovoljno napitnino s obvezno.

Nemčija. Obvezna napitnina po odstotnem si-stemu (na splošno 10%). Zajamčene so minimalne plače osebju.

Švica. S sklepom Zveznega sveta z dne 12. ju-lija 1936 je bila razglašena splošna veljavnost od-stotne napitnine (običajno 10%; za pasante do 1 dne 15%, 2—3 dni 12%). Osnova za ta sklep je bil sporazum, sklenjen med švicarskim društvom hote-lirjev in organizacijo Union-Helvetia. Po tem se vrši pobiranje obvezne napitnine v obratih, kjer je ta sistem upeljan in se plačila vrše s posredovanjem pisarne hotela; enako se mora vršiti pobiranje na-pitnine po odstotnem sistemu, ako to želi gost. — S posebnim ključem je določeno, kako se nabrana napitnina porazdeli med upravičence. Za prekrške so predvidene kazenske sankcije.

H koncu še beseda, dve k — tudi pri nas že po-stavljenem — vprašanju: ali napitnina ali sploh nobene napitnine? Zdi se mi, da je dal na to po-srežen odgovor Louis Perie (po »Courrier du Cen-tre«), rekoč: »Očitno upostevajoč človeške elabosti in moč navade — da ne oporeka, da napit-nina ne bi bila protidemokratska, ponižujoča, po-načinu dajanja miloščina za prejemnika; toda, pra-vi, nje ne bodo ubile niti stalne plače osebja, niti kazni, niti povišanje cen, ona je nesmrtna; njo sem elišal preklinjati izza moje mladosti in ji želeli smrt, toda jaz bom umrl, ona pa bo živela dalje.«

Dvig hranilnih vlog v septembru

Po podatkih Narodne banke so hranilne vlo-g pri denarnih zavodih (bankah, privilegiranih bankah in samoupravnih hranilnicah) narasle v teku meseca avgusta za 11 milij. din na 11.701 milij. din. Lani dne 1. septembra so znašale vse vloge samo 10.579 milij. din in je povečanje vlog preseglo 1 milijardo din. Po posameznih skupinah se razdele vloge sledeče (v milijonih dinarjev):

	1. sept. 1936	1. avg. 1937	1. sept. 1937
drž. zavodi	2.539	3.161	3.168
hranilnice	1.941	2.153	2.150
banke	6.099	6.376	6.383
skupno	10.579	11.690	11.701

Trgovinska pogajanja z Belgijo. Iz Belgrada poročajo, da se bodo se ta mesec začela trgovin-ska pogajanja z Belgijo in bo tozadevna naša delegacija odpotavala prihodnji teden v Bruselj.

Nove delniške družbe. V prvih 10 mesecih letos je bilo v naši državi osnovanih 40 novih delniških družb s skupno glavnico 106,3 milij. din. Od tega je 29 novih družb z glavnico 34,5, ostale družbe pa samo pretvorjene posamezne firme v delniške družbe. Nadalje so 4 podruž-nice inozemskih družb, 3 pa imajo pretežno ve-čino inozemskega kapitala. Od novih delniških družb jih je 24 v Belgradu, 9 v Zagrebu, 3 v Ze-munu, po 1 v Pančevu, Ljubljani, Sušaku in Čačku.

Dobave: Strojni oddelek ravn. drž. železnice v Ljubljani sprejema do dne 6. novembra t. l. ponudbe za dobavo 190 parov cokelj z lesenimi podlati; gradbeni oddelek pa do dne 9. novem-bra za dobavo kotnega železa, jeklenih pasic in zakovic.

Licitacije: Dne 5. novembra bo v pisarni re-ferenta inženjerije štaba dravske diviz. oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo del za popravilo kuhinje v vojašnici »Kralja Petra I.« v Mari-boru.

Borza

Dne 3. novembra 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt na naših borzah neizpremenjen: v Ljubljani na 238 denar, v Zagrebu in Belgradu 237,20—238,80.

Avstrijski šiling je v Ljubljani popustil na 8,64—8,74, v Zagrebu na 8,60—8,70, v Belgradu na 8,6296—8,7296.

Grški bont so beležili v Zagrebu 29,15—29,85, v Belgradu 29,25—29,95.

Nemški čeki so ostali neizpremenjeni na 13,90 do 14,10, nadalje so beležili za konec novembra 13,825—14,025, za sredo decembra 13,72—13,92, za konec decembra 13,65—13,85, za konec januarja 1938 13,60—13,80.

Ljubljana — tečaj s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2387,65—2402,25
Berlin 100 mark	1734,53—1748,40
Bruselj 100 belg	730,45—735,52
Curib 100 frankov	996,45—1003,52
London 1 funt	213,96—216,02
Newyork 100 dolarjev	4286,01—4322,32
Pariz 100 frankov	145,47—146,91
Praga 100 kron	151,03—152,14
Trst 100 lir	226,44—229,52

Curib. Belgrad 10, Pariz 14,50, London 21,495, Newyork 433,125, Bruselj 73,30, Milan 22,80, Am-sterdam 239,45, Berlin 174,10, Dunaj 80,20 (81,75), Stockholm 110,85, Oslo 108, Kopenhagen 95,95, Praga 15,16 (13,70), Varšava 81,90, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Carigrad 3,50, Bukarešta 3,25, Helsingfors 9,505, Buenos-Aires 128,25.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% invest. posojilo 94—95, agrariji 53,50—55, vojna škoda promptna 418,50—420, be-gluške obveznice 78—78,75, 4% severni agrariji 51—53, 8% Blerovo posojilo 94—95, 7% Blerovo posojilo 85,50—86,25, 7% posojilo Drž. hip. banke 100—100,75, Trboveljska 225—240.

Eksekutivna prodaja: 1140 kom. temeljnih del-nic Ljubljanske Kreditne banke po 85 za komad.

Zagreb: Državni papirji: 7% invest. posojilo 94 denar, agrariji 53,50—54,50, vojna škoda promp-tna 418 denar, begluške obveznice 78 denar, dalm. agrariji 76 denar, 4% sev. agrariji 53,50 denar, 8% Blerovo posojilo 94 denar, 7% Blerovo posojilo 85,50—86, 7% posojilo Drž. hip. banke 100—100,75, 7% stab. posojilo 87 denar. — Delnice: Narodna banka 7,500 denar, Priv. agrarna banka 210 denar, Trboveljska 240 blago, Gutman 46—54, Osj. sladk. tov. 160 denar, Dubrovačka 410—435, Jadranska plovlja 410—435, Oceania 275 denar.

Belgrad: Državni papirji: 7% invest. posojilo 95 denar, agrariji (51,50 drobni komadi), vojna škoda promptna 419—420, za konec decembra 418,50—419 (418,50), begluške obveznice 78,50 do 78,75 (78,75), dalm. agrariji 76,25—76,75, 4% severni agrariji 54 denar, 8% Blerovo posojilo 94,50 do 95, 7% Blerovo posojilo 85,75—86,25, 7% posojilo Drž. hip. banke 100,25—101. — Delnice: Priv. agrarna banka 213,50—215 (214).

Dunaj. Borza je potekala danes mirno, v sploš-nem tendenca ni bila neprijazna. Delnice so pre-težno bile evrstejše. V kulisi je po daljšem pre-sledku zopet notirala Felten po znatno znižanem tečaju. Rima je beležila brez kupona. V zagradi so bile izpremembe v tečajih le za par grošev, znatnejše le v kovinski in tekstilni stroki. Beležili so: Donavsko-savsko-jadranske obligacije 61,65, delnice: Creditanstalt-Bankverein 261, Narodna banka 162, Steg 26,75, Siemens-Schuckert 134,50, Stewag 28,90, Trboveljska 25,90, Alpine 44,30, Berg-Hütten 529, Rima Murany 81,75, Steyr-Daim-ler-Puch 227,50.

Žitni trg

Nori Sad. Pšenica bč. 172—173, srem. 170 do 172, slav. 172—174, ban. 167—176, bč. ladja Tisa 177—179, bč. ladja Begej 175—177. — Rž bč. 162—164. — Koruza bč. nova sušena 96—97. — Fižol bč. srem. beli 2% 205—207, srem. beli ladja 210—212,50. — Tendence mirna. — Promet srednji.

paviljonu »v bihi cerkvene države«. Toda tudi v drugih paviljonih, zlasti madžarski, avstrijski, bel-gijski in nizozemski, so polni zanimivih zgledov cerkvene umetnosti, slikarstva, umetne obrti in pa romantike. Madžarski paviljon preseneča s posebno kapelo z veličastno okensko slikarjo ter čudovitimi stenskiimi slikami, ki predstavljajo drevo življenja: iz trilega debela raste veličasten križ kot zelena mladika, obdana od simboličnih podob in belih golobčkov. Tu so tudi nove cerkvene posode iz brušenega kristala, tako oltarni križ, v katerega so gravirani prizori iz pasijona. Zanimivi so para-menti v holandskem paviljonu, zlasti prapori iz dragocene snovi, prepleteni z zlatom in srebrom.

Od daleč že se blesti svetla kupola papeškega paviljona. Notranjščina njene sivojvrstne veže je napolnjena s toplo zlato barvo. Od štirih strani vodijo stopnjice k štirim oltarjem, stoječim na vi-sokem mestu. Njim nasproti so slavnostni sedeži za visoke cerkvene dostojanstvenike, obdani od za-etav raznih narodov. Mogočna pisana cerkvena okna bodo pozneje prenešena v pariško katedralo. V vzboklinah so zopet kapelice različnih narodov, okrašene z veličastnimi slikami ali umetno obrtjo vseh panog. Skozi baptisterij, kjer je kratni kamen okrašen z grbi raznih narodov, v katerih so v-rezane letnice njihovega spreobrnjenja na krščanstvo, vodi pot v notranje dvorišče, kjer je cela vrsta celic, ki predstavljajo življenje posameznih redov.

Krščanska umetnost na tej razstavi dokazuje vnovič, da katoliška vera ni samo eden glavnih stebrov svetovnega mira, temveč tudi zaščita na-rodnih svojeverstnosti. Ime »PAX«, vse v veličast-nih lučih, se blesti na monumentalnem stebur pred vhodom v ta hram svetovne cerkvene umetnosti.

C. P.

Na kitajsko-japonskem bojišču meseca oktobra

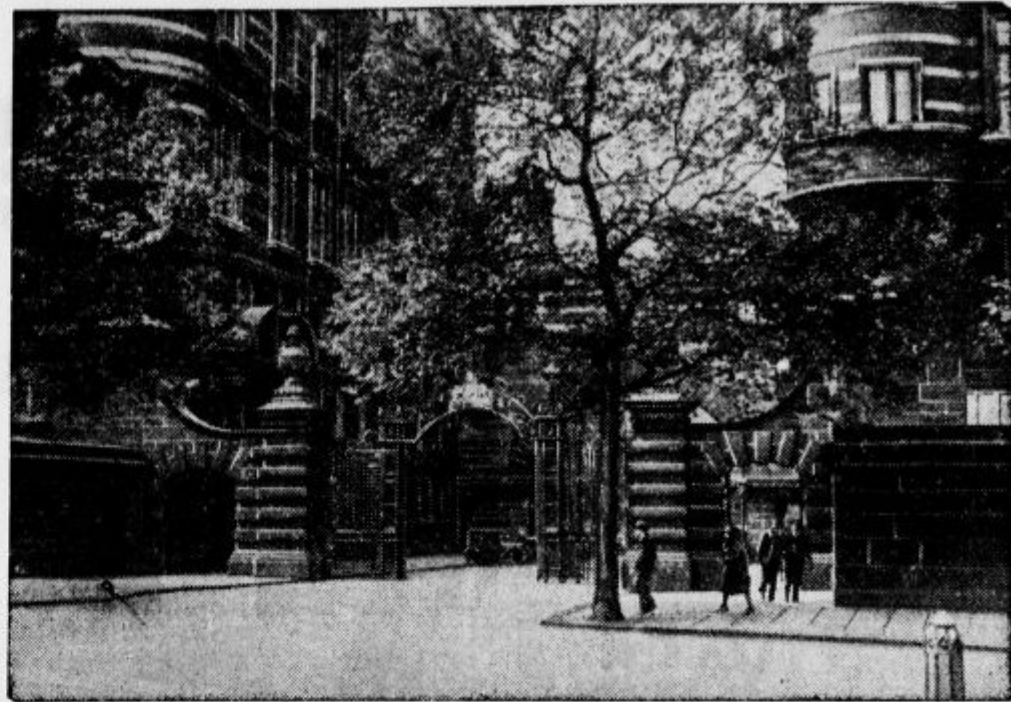
Med preobilico vsakdanjih poročil iz obeh taborov si človek težko ustvari pravo sliko o položaju na fronti v kitajskih deželah. Šele čez nekaj dni je potem mogoče dognati pravo stanje. Zato danes prinašamo pregled vojnih dogodkov med Kitajci in Japonci v teku meseca oktobra.

Japonske glavne sile na severnem Kitajskem so nadaljevale svoj pohod proti jugu ob železnicih Peiping-Vuhan, torej ob tako zvanihanki železnici, ter ob železnici Tienjin-Nanking, ki se imenuje Pukovska železnica. Vzhodni armadni oddelek japonske armade je dne 2. oktobra prekorčil meje kitajske provincije Šantung ter je dne 4. oktobra že napadel močno utrjene kitajske postopanje pri Tenhovu. Ko so Japonci te postojanke od juga in vzhoda obšli, so jih šele mogli zavzeti. Kitajci so se nato po kratkem boju umaknili proti mestu Cinan. Med večjimi in manjšimi boji so se Japonci približali Cinanu ob reki Honagho ter so dne 20. oktobra bili samo še 35 km oddaljeni od te reke. Pri tem pa se je pokazalo, da so Japonci vendarle prenaprodirali. Njihovo vzhodno krilo je ostalo odprto proti vzhodu in proti provinci Šantung, kar je bilo za Japonce toliko bolj škodljivo, ker je guverner te kitajske province medtem zbral armado 40.000 mož ob Rumenu morju, nekako ob železnici Cinan-Cingtau ter je to armado povedel v boj zoper napredujoče Japonce. Razvili so se hudi boji, v katerih so se morali Japonci umakniti. Kitajski protinapad jih je potisnil daleč nazaj, pri čemer so Japonci izgubili celo mesto Pinguan, ki leži 80 km severno od Cinana.

Ob Hankovski železnici so imeli Kitajci pri Paotingu pripravljene dobre utrdbe, katerih pa niso mogli držati. Japonske kolone so od zahoda sem prijele Kitajce v boku ter jih vrgle iz njihovih postojank. Vendar je bil kitajski odpor tako velik, da so mogli Japonci zasledovati umikajočega se sovražnika šele 1. novembra. Tega dne so Japonci zasedli železniško križišče Sikiahuom, odkoder se odcepi železnica proti zahodu v Taijuan. Tukaj je kitajski general Taj Hung Si zbral nove sile ter jih postavil zoper Japonce. Tako so bili Japonci južno od Paotunga ustavljeni. Japonci pa so v obrambo svojega zahod-

nega krila čez Suijian ob železnici Peking-Kalgan poslali motorizirane oddelke, kateri so dosegli že zadnjo postajo te železnice pri Paotovu-hennu, s čimer so prerezali kitajski dovoz k reki Hoangho. Glavna sila tega oddelka se je pri sedlu Jon-men obrnila proti jugu na Taijuan, pri čemer jih podpirajo čete mongolekega princa Teha iz Notranje Mongolije. Vendar so Japonci tukaj doživljali razočaranja, zlasti od strani poprej komunistične 8. armade, katero vodi kitajski »rdeči Napoleon« general Čuh Teh. Japonske čete, ki so bile ob železniškega križišča Sikiahuang poslani na zahod proti Taijuanu, doslej niso mogle premagati niti tretjine te poti, torej niso prišle dalje, kakor do mesta Cinghinga. Če si mislimo, da so Japonci tukaj hoteli v glavnem doseči prečno železnico iz Singane v Hajhov ob morju, tedaj niso zavzeli niti polovico vsega nameravanega ozemlja. Celotno niti prve prečne železnice ob reki Hoangho niso mogli zavzeti, ker še doslej niso mogli prekorčiti te reke. Pač pa lahko domnevamo, da bodo Japonci skušali na najbolj severnem delu obmorske fronte pri Cinanu izkrcati svoje čete, da bi šantugsko kitajsko armado prišli v klešče.

Drugo bojišče je ob reki Jangce, kjer leži mesto Šanghaj. Tukaj je to mesto postalo nekaki mlin za človeške kosti, kakor je bil nekdanji francoski Verdun. Pri tem pa so Japonci na boljšem, ker na tem bojišču vežejo najboljše kitajske čete ter jih zadržujejo, da ne morejo sodelovati na drugih bojiščih. Ker imajo Japonci na razpolago vse morje in vso svojo mornarico, lahko nemoteno pošiljajo na to bojišče svoje čete in vedno nova ojačenja. Z novimi silami so si nazadnje Japonci izsilili predor pri Tatsangu ter sedaj svoj pohod nadaljujejo proti Naciangu. Pri tem so se okrenili nenadno na jug ter se polastili Šanghajskega severnega kolodvora ter predmestja Čapej. Tako sedaj kitajske glavne črta teče od potoka Sučau čez Naciang, Kisting, Taitsing, Šangjentseng. Na tej črti hoče maršal Čangkajšek, ki je prevzel vrhovno poveljstvo, zadržati nadaljnje prodiranje Japoncev. Japonci za ta novi napad že zbirajo nove čete. Maršal Čangkajšek pa je postavil svoj vrhovni stan v Soohov, ki je kakih 100 km zahodno od Šanghaja ob železnici v Nanking.

Sloveče policijsko poslopje v Londonu, tako zvano Scotland Yard, ki je že zelo staro, bodo sedaj podrla ter na njegovem mestu zgradili novo, moderno policijsko poslopje

Letalo ubilo nevesto pred očmi ženina

Preteklo nedeljo se je na letališču v Zlinu zgodila velika nesreča. Tukaj ima svoje tovarne Bata. Pri njem je bil uslužben fizik dr. Hadrijan Stahl. Ta se je pred štirimi leti seznanil v Pragi z gospodično Greto Fischerjevo, ki je bila takrat stara 28 let. Ona je bila zasebna uradnica v Pragi. V teku teh štirih let sta se oba doobila seznanila ter sedaj sklenila, da se poročita na letošnji sveti večer, ko bo ravno njen rojstni dan. Za oba praznika sta se zaročena hotela sniti. Ker on ni mogel iz Zlina v Prago, je pa ona pobitela v Zlin. Da bi ji ostalo več časa za ženina, je sklenila peljati se z letalom. V soboto popoldne je odletelo letalo iz Prage. Bilo je zadnje v letošnji sezoni. Preden je dekle zapustilo svoje stanovanje, se je malec obotavljalo, ker je bilo megleno. Ker pa se je enkrat že brez nesreče peljala z letalom, se je opogumila tudi tokrat ter je hitela na letalo.

Letalo je nekako ob 5 popoldne v soboto srečno pristalo na letališču v Zlinu. Od tukaj bi moralo letalo nadaljevati svojo pot v Piešťan.

Ker pa je letalo imelo že precejšnjo zamudo, katero je letalec hotel malo zmanjšati, je takoj ob pristajanju obrnil letalo tako, da ga za odlet ni bilo treba več obračati. Tako pa so vrata kabine za potnike prišla na drugo stran izhoda. Tako so morali potniki, ki so izstopili iz kabine iti okoli letala, da so lahko prišli do izhoda. Med tem ko so bila vrata kabine odprta in so ljudje izstopali, je pa letalec pustil motor v pogonu, zaradi česar se je vrtel tudi propeler. Ker pa je bilo že temno, ljudje niso vedeli, da se propeler vrti.

Nesrečna nevesta Greta Fischerjeva je videla na oni strani čakati svojega ženina in je po najkrajši poti pohitela k njemu. Ker ni videla propelerja, mu je v naglici prišla preblizu. Propeler jo je zagrabil in jo usekal po desni strani obraza, katerega ji je razsekal. Nato ji je nad komolcem odsekal še desno roko. Nesrečno dekle so sicer takoj odpeljali v bolnišnico v Zlinu, kjer pa je kmalu nato umrla.

Najvišji observatorij v Evropi

Pred kakim letom dni je po Švici krožila govorica, da namerava švicarska svobodna republika na vrhu gore Jungfrau napraviti veliko trdnjavo. Preteklo nedeljo pa je govoril na nekem zborovanju švicarski zvezni svetnik Etter, ki je v svojem govoru omenil tisto govorico in dejal: Na najvišjem vrhu švicarskih gor bo res nastala močna trdnjava, ki pa ne bo namenjena za vojskovanje, marveč bo to trdnjava znanosti. Tisto nedeljo so namreč na vrhuncu gore Jungfrau, ki ga nazivljejo »Sfinx«, na najvišji postaji železnice, ki vodi na to goro, slovesno odprli najvišji observatorij Evrope, saj bo stal 3570 m visoko. Te slavnosti so se udeležili tudi zastopniki mednarodne znanosti, ki je v njihovem imenu spregovoril dunajski profesor dr. Durig, rekoč, da bo ta zavod moral služiti znanosti vsega sveta, ker je znanost mednarodna.

Nebesa, vice in pekel so odpravili!

Kdo? Komunisti kaj pa da! Pa ne samo ti! Tudi nemški nacionalni socialisti so šli po rdečih zgledih. Na gradu Vogelsang v Nemčiji je visoka šola za vzgajanje nemških narodnih socialistov. Pred kratkim so se tamkaj šolali tudi nemški medicinci v duhu narodnega socializma. Voditelj Schmidt je pri tej priliki imel predavanje mladim medicincem, katere je takole poučil:

Bolnišnica ni zato tukaj, da bi človeka pripravljala za posmrtno življenje, ampak ga mora napraviti zdravega in sposobnega za delo. Zato moramo tudi odklanjati versko vezane klinike in bolnišnice. Poleg tega pa je naša dolžnost, da človeku odvzamemo neutemeljeni strah pred smrtjo. V ta namen moramo končno že enkrat uničiti pojme o nebesih, peklu in vica. Vsi naj

bi verovali odslej naprej le v božjo previdnost, katera je naredila življenje in postanek našega voditelja.

V čem neki se torej komunisti in narodni socialisti še razlikujejo? Zakaj se sploh med seboj koljejo? V glavnem so si edini in naj si podajo roke v boju zoper Kristusov nauk! Drugače je vse njihovo kričanje drug zoper drugega le gola hinavščina.

Silne povodnji v Italiji

Iz Genove poročajo, da je v dolini Bormida v zgornjeitalijanski provinci Liguria bila na dan Vseh svetih velikanska nevihta, da se je oblak utrgal ter je voda poplavlila cele naselbine. Po mnogih krajih so se udirali zemeljski plazovi, ki so zasuli tudi železnico ter ceste med Savono in Acqui. Pri Cairo-Montenotte je voda predrla nasipe ter je zalila vse bližnje ozemlje. Velike tovarne družbe Monte Catini stoje en meter globoko v vodi.

V kraju Cengio stoje v vodi velike tovarne razstreliva. Tri velikanske jezove nasipov pri Spigno je voda razdejala in odnesla. Poslopje fašistične organizacije Dopolavoro v Spigno je voda izpodjedla, da se je sesedlo. Popolnoma je odneslo pokopalnice v kraju Sacileto. Doslej je znano, da sta dva človeka postala žrtev te nesreče. Utonil je policijski nadstražnik, ki je hotel pomagati družini, ki je iz zalite hiše klicala na pomoč.

Zveze med prizadetimi kraji in neprizadeto okolico so pretrgane.

Tudi iz južne Francije poročajo o podobnih nesrečah.

»Take tiče že poznamo! Kdor doma ni nič prida, ga starši pošljejo na ladjo!«
»Ne, gospod kapitan! Dandanes ni več tako, kakor je bilo takrat, ko ste bili vi mladi!«

★

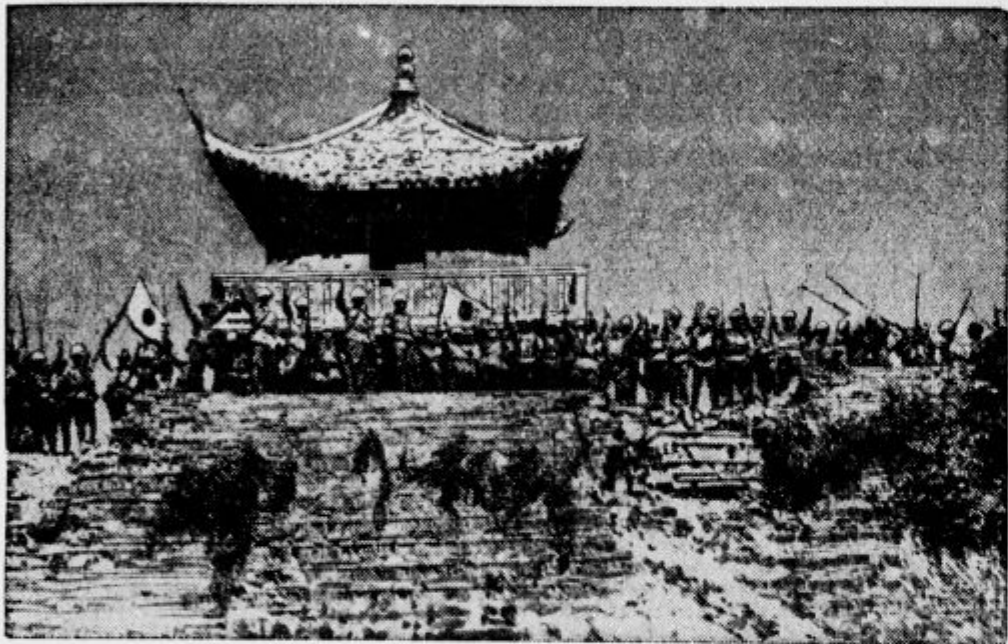
Tat stoji pred sodnikom zaradi ure, ki jo je ukradel:

»Verujte mi, gospod sodnik, da sem ukradel uro zoper svojo voljo.«
Sodnik prikima: »Ravno prav, boste pa še dva meseca sedeli zoper svojo voljo.«

★

Gospodinja: »Neža, to-le obleko vam pa danes darujem!«

Neža: »Kako imenitno gospe! V tej-le obleki svojim prijateljicam najbolj ugajam.«

Ko so Japonci zavzeli važno postojanko na kitajskem zidu, so si dali duška svojem veselju in navdušenju

Ameriške čete so se pripeljale v Šanghajsko luko braniti mednarodno naselbino, ki je ogrožena zaradi bojev med Kitajci in Japonci

Milijonarji v puščavi

V Združenih državah se je število brezposelnih zopet začelo višati. Gospodarski preroki napovedujejo, da bo konjunktura zopet začela padati. Toda milijonarji menda vse to kaj malo briga. Za to se ne menijo niti stari milijonarji niti novi, katere je vojna napravila za bogataše. Kakor poroča neki švicarski list, ti ameriški milijonarji kaj radi potujejo v kalifornijsko puščavo, kjer so skriti ter žive sami med seboj. To bi samo na sebi še ne bilo nobeno zlo. Toda način, kako se ti ljudje umikajo v puščavo, vzbuja ogorčenje. Noben zemljan, če ni ravno dolarjski milijonar, bi si ne mogel privoščiti razkošja, da bi samo en dan plačal za hrano in stanovanje v posebni poletni hišici 200 dolarjev, kar se po naše pravi 10.000 din! To je denar, s katerim bi naša razmeroma še precej dobro plačana uradniška družina izhajala tri mesece! To je denar, s katerim bi naš razmeroma še dobro plačan delavec z družino shajal pet mesecev! To je denar, s katerim bi naš slabše plačani delavec s svojo družino pa celo leto! Toliko zapravi tak dolarjski milijonar na počitnicah v puščavi en sam dan!

Dolarjski milijonarji namreč v puščavi ne jedo posušenih kobilic in korenin! Ne oblačijo se v velblodjo dlako in ne prebivajo po podzemeljskih duplinah. Niso namreč šli v puščavo, da bi tamkaj posnemali sv. Janeza Krstnika. Oni prebivajo v puščavi zato, da imajo tam mir med razkošjem, ki so ga vajeni. Oni se ne zadovolje s tem, da bi tamkaj prebivali v razkošnih hotelih, ki so tudi zgrajeni zanje. Oni hočejo prebivati vsak sam za se v svoji poletni hišici. Pred vsako tako hišico je lepo urejen park z zeleno trato, za katero so morali prst dolge kilometre daleč šele pripeljati na tovornih avtomobilih! Ti dolarjski milijonarji imajo sredi te kalifornijske puščave na razpolago plavalne bazene, avtomobilski dirkališča, najplemenitejše jezdne konje in velikanska letališča. Ko pa se zvečer ti gostje puščave utrudijo, se zberejo v razkošnih igralnicah, katerih tudi v puščavi ne sme manjkati.

Ne bilo bi napak, ko bi tudi med te puščavniške zasle kak misijonar ter jim v puščavi pridigoval o neosocialnosti njihovega početja. Saj ti ljudje niti ne vedo, kaj je bližnji in kake dolžnosti imajo do svojega bližnjega!

Francoski kolesar Archambeau je te dni dirkal v Milanu, da bi potolkel hitrostni rekord holandskega kolesarja Slaatsa, kar pa se mu ni posrečilo

Poskušen samomor in nesreča

Ljubljana, 3. novembra.
Nocoj okrog pol 7. se je zgrudila na Zmajskem trgu neka srednje stara ženska, baje bivša natakarica. Ženska je bila nezavestna in je dišala po lizolu, ki ga je zaužila na mostu. Poklican je bil reševalni avto, ki jo je prepeljal v bolnišnico. Njeno ime zaenkrat še ni znano.
V Šelenburgovi ul. je padel s kolesa 12-letni Princič Mitja, sin uradnika drž. žel. Aleksandra ul. 7. Deček je dobil pretres možganov in so ga prepeljali v bolnišnico.

Celje

c Gostovanje ljubljanske drame v celjskem Mestnem gledališču bo v petek. Uprizorili bodo Nušičevo komedijo »Dre«. Predstava je za abonma. Vstopnice se dobe v knjigarni Slomškove zadruge poleg Marijine cerkve.
c Kanalizacija Stritarjeve ulice. Mestna občina celjska razpisuje nabavo 170 komadov betonskih cevi premera 40 cm za podaljšanje kanalizacije v Stritarjevi ulici. Pravilno kolkovane ponudbe je vložiti v vložišču mestnega poglavarstva danes 4. novembra do 11 dopoldne. Radi nujnosti dobave je v ponudbi navesti najkrajši dobavni rok.
c Klub koroških Slovencev v Celju si šteje v prijetno dolžnost izreči zahvalo vsem tistim, ki so ob priliki koroškega družabnega večera z denarjem ali sodelovanjem ali obiskom podprli predstavo, katere čisti dohodek je namenjen slovenskim koroškim akademikom.

c Železniški upokojenci, stanujoči v celjskem okolišu, se opozarjajo, da se bodo pošiljale legitimacije za podaljšanje za leto 1938 po 10. novembru. Natančna navodila so nabita pri postajni blagajni.

c Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek, dne 9. novembra od 8 do 12 dopoldne v posvetovalnici Združenja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ulica 8, pritličje levo.

c Smrt kosi. V torek je zaspala v Gospodu gđc. Fani Lebič, restavratorka hotela »Beli volk«. Istega dne je umrl, previden s svetimi zakramenti, 65letni poštni poduradnik v pokouju in bivši občinski svetnik gosp. Franc Kuret. Naj v miru počivata!

c Nesreča ne počiva. Ko se je peljal včeraj 19letni delavec iz Zavodne Berg Karel po cesti, ga je zadela neki neznan kolesar in ga prevrnil. Pri padcu si je zlomil levo ključnico. V Arji vasi pri Petrovčevi sta dva moška v prepiru vrgla po stopnicah 20letnega dninarja Alojza Kranjca iz Drešnje vasi in ga precej hudo poškodovala. Ko je 34letni sluga Krajnc Josip, uslužben pri tržki Stermečki, opravljal neko delo, je padel po stopnicah in si poškodoval hrbtenico. Vsi se zdravijo v celjski bolnišnici.

c Našli so v mestnem parku puro. Vprašati v uredništvu »Slovenec«.

Kranj

Prosvetno društvo v Kranju, ki je uprizorilo v Ljudskem domu trikrat z velikim uspehom »Miklovo Zlato«, se pripravlja za uprizoritev komedije »Dva para se ženita«. Igro bodo uprizorili v soboto, 13. novembra ob pol 9 zvečer in v nedeljo, 14. novembra ob 4 popoldne.

Nočni nemiri v Kranju. V našem mestu, kjer je itak povzročajo v nočnih in zlasti zgodnjih jutranjih urah velik šum in ropot avtomobilov, ki vozijo po strmem Jelenovem klancu navzgor in budi zgodaj ljudi iz spanja, se zlasti ljudje, ki stanujejo ob Narodnega doma do Jelenovega klanca, še posebno pritožujejo čez tiste brezobzirne, ki delajo ponoči nemire s petjem, vpitjem in prepiranjem na ulici. Ni ga skoraj večera, da se ne bi kdo drl po ulicah in budil ljudi iz spanja. Obrčamo se na kranjsko policijo, da v bodoče prepreči take nočne nemire, kar je tudi v tujsko-prometnem pogledu potrebno.

Mekinj

Mekinska župnija z radostjo pričakuje prihodnje nedelje, 7. novembra, ko bo praznovala 150 letnico svojega obstoja. Kot glavni del jubileja bo dopoldne ob 9 slovesna služba božja v župni cerkvi, popoldne ob pol štiri pa v »Društvenem domu« narodna igra »Naša kri«, pri kateri bodo odmore poživila domača tamburšja. — Vojaško pokopališče v Mekinjah je bilo letos za praznik Vseh svetnikov po naklonjenosti generala Krstiča zopet prav lepo urejeno. Tudi udeležba pri molitvah za tamkaj pokopanih 52 vojakov, je bila častna, in ganljivo je bilo petje dveh nagrobnic, ki jih je zapel moški zbor. Upati je, da dobe grobovi zopet nove križe in napise; dobro bi bilo tudi, če bi vsi grobovi imeli enake betonske okvire. Saj gre pri tem obenem tudi za ugled države.

Cerkle

Verska in prosvetna manifestacija. Kakor sicer že večkrat, tudi na praznik Kristusa Kralja ni hotela župnija zaostati. Predvsem se je duhovno prenovila s tem, da so verniki v izrednem številu pristopili k sv. obhajilu. Med njimi smo kar občudovali lepo množico mož in fantov, ki so polni notranje vere in sv. ponosa pristopili k svetemu obhajilu. Takoj po sv. maši se je vsa množica mož in fantov zgrnila v društveno dvorano, kjer je imel g. inž. Likar, župan iz Kostanjevice, lep in navdušen govor o Kristusu Kralju. — Pred kratkim smo ustanovili fantovski odsek. — Upamo, da se navdušenje, ki je ob ustanovitvi prevzelo fante, ne bo poleglo, pač pa še bolj vzplamtel. Prihodnjo nedeljo popoldne bomo imeli sklopično predavanje z versko vsebino.

Leskovec pri Krškem

Na praznik Kristusa Kralja je priredil tukajšnji fantovski odsek versko-prosvetno akademijo

v proslavo praznika Kristusa Kralja. Vse točke so občinstvo izredno zadovoljile. Tu smo videli, kaj se da s požrtvovalno pripravo doseči tudi z začetniki, kmetskimi fanti. — Ker se od več strani sliši želja, da bi se prireditev ponovila, bomo to tudi storili in sicer v nedeljo, dne 7. t. m. — Vabimo vse prijatelje katoliške prosvete, zlasti pa svoje sosede iz Krškega, Vidma, Cerkelj, Kostanjevice i. dr.

Običajna žalna slovesnost na praznik Vseh svetih popoldne, se je tudi letos lepo izvršila. Pri spomeniku padlih junakov sta dovršeno nastopila učence in učenka meštanske šole z govorom in deklamacijo. Nihče ni ostal ravnodušen ob govoru Mirka Zagarja, a tudi učenka Ida Pevec je z uspehom deklamirala. Pevec pa so med drugimi pesmimi zapeli tudi nedosegljivo pesni: »Oj Doberdob«. Od spomenika padlih vojnihi žrtev smo krenili na pokopališče, kjer se je glasila zopet pesem nepozabnim rajnim in pa molitev za njih večni mir. Naše pokopališče je glede krašenja grobov dobilo že skoraj meštanski značaj, želeli pa je, da bi se ohranil med nami tudi kmetski verni duh, ki vedno bolj gineva.

Sport

II. propagandni table-tenis turnir v Celju

V soboto in nedeljo 30. in 31. oktobra se je vršil v Celju propagandni table-tenis turnir. Udeležili so se ga zagrebški Macabi in Uranija, ljubljanski Hermes in Planina in celjski klubi Olimp, Jugoslavija in Celje. Za single je tekmovalo 30 igralcev pa tudi v ostalih disciplinah so bile zanimive borbe. Izkazala sta se zlasti mlada brata Strojnika (Planina), ki sta z zmago nad celjsko Jugoslavijo dosegla 3. mesto.

Rezultati — moštva: 1. Macabi (Herškovič-Merksamer-Goldstein), 2. Hermes (Kosmina, Kováč), 3. Planina (brata Strojnika).
single: 1. Kosmina (Hermes), 2. Herškovič (Macabi), 3. Ratkovič (Uranija), 4. Bišič (Macabi);
double: 1. Ratkovič-Blaži (Uranija), 2. Herškovič-Merksamer (Macabi), 3. Kosmina-Didek (Hermes).

Prehodni pokal si je priporil Kosmina, ki je s svojo mirno in premišljeno igro zelo ugajal. Turnir, ki ga je priredila celjska Jugoslavija, je lepo uspel.

Mariborski nogomet

Maribor, 2. novembra.

Nedeljsko prvenstveno tekmovalje je prineslo kar troje presenečenj. Največje je bilo nedvomno visoki 6:1 poraz Rapida v Murski Soboti. Rapid vali velik del krivde na sodnika, vendar je rezultat nekoliko previsok ter je vzrok najbrž drugje. Mura je s tem zasedla zaradi boljše goldifference 2. mesto pred Železničarji, poleg tega pa je igrala tudi še eno tekmo manj kot ostali konkurenti na vrhu tabele.

Drugo precejšnje presenečenje je bila neodločena 1:1 igra Železničarjev, ki so na svojem igrišču morali prepustiti važno točko Čakovčekomu SK. Navzlic terenski nadmoči bi proti koncu zaradi nevarnih napadov gostov Železničarji skoraj izgubili igro. Morali bodo napeti vse sile, da si zavarujejo pozicijo za nadaljevanje prvenstvenega finalnega tekmovalja. Zmaga ISSK Maribora nad Gradjanskim v Čakovcu je bila sicer pričakovana, vendar ne s tako visokim 6:0 razmerjem. Maribor si mora priboriti le še dve točki, da postane siguran prvak svojega okrožja.

Stanje tabele je sedaj sledeče:

1. Maribor	8 6 0 2	29:12	točk 12
2. Mura	7 4 1 2	21:11	točk 9
3. Železničar	8 4 1 3	23:19	točk 9
4. Rapid	8 4 0 4	14:22	točk 8
5. Čakovčeki SK	6 2 2 2	17:12	točk 6
6. Gradjanski	7 0 0 7	4:32	točk 0

Bój za prva tri mesta na tabeli bo še izredno oster, ker je kar pet kandidatov. Zaradi manjšega števila odigranih tekem (6) ima tudi Čakovčeki SK še ugodne šanse, posebno z ozirom na formo svojega moštva, ki jo je pokazal v nedeljo v Mariboru. Največje zanimanje vlada sedaj za tekmo med ISS Mariborom in Železničarji, ki bo obenem zaključek dolgotrajne in zanimive letošnje prvenstvene sezone.

SK Ljubljana: Naprošajo se vsi odborniki, starešine in člani, da se polnoštevilno udeležijo pogreba ravnatelja g. Wolfa, ki bo danes ob 15 iz hiše žalosti Komenskega ul. 16.

»Eine Reise im Lande der smuče« je naslov članka, ki ga je priobčil Carl J. Luther v švedskem smuškem zborniku Pa Skidor za leto 1937. Članek, ki ima tudi prav posrečene slike, opisuje današnje bloke in njihovo smuško zgodovino, obenem pa smuške zanimivosti naše države. Članek je pisan zelo zanimivo na podlagi opazovanj in zbranih podatkov, ki jih je Luther napravil lani o priliki svojega obiska Blok. Pa Skidor je razširjen po vsem smuškem svetu in je izmed vse smuške literature tisti zbornik, ki je zbral doslej največ gradiva o smuški zgodovini. Pred leti je izdalo založništvo Pa Skidorja knjigo: Pa Jugoslavija skidor, ki opisuje bloško smuško zgodovino in posebnosti naših in bosanskih krpelj. — Avtor tega članka bo predaval v soboto 6. t. m. v franciškanski dvorani v Ljubljani o smučarstvu: Vsevpreg po smučarstvu, s slikami in filmi. Opisal bo tudi najnovejši pojav v smučanju: smučanje s krili, o katerem je predaval pred dnevi univ. prof. Thirring na dunajski Urania. Luther nam bo pokazal to smučanje tudi v slikah. — Predprodaja vstopnic pri tt. Gorec poleg nebotičnika.

CHICAGO

žila odvodnica svetovne trgovine!

Sodobni pridobitnik poslušaj najnovejša

borzna poročila in vesti

na kratkih valovih z

ORION RADIO

Radio r. z. o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 7
Radloval, Ljubljana, Dalmatinova ulica 13
Josip Wipplinger, Maribor, Jurčičeva ulica 6.

Presenetljivo odkritje zdravnikov
vrača mladost
uveli gubasti koži

Neki dunajski medicinski strokovni list objavlja poslednje zmagoslavje znanosti, ki bo zadivilo svet. Dognan je bil ne samo vzrok gub, marveč tudi način, kako jih je mogoče odstraniti. Materam pa celo tudi starih mamam se lahko vrne čista sveža polt njihovih dekliških dni. Ženske petdesetih pa celo tudi šestdesetih let lahko spet dobijo gladko in nenagubano mladostno kožo. Gube izhajajo od tega, ker koža s staranjem izgublja nekatere bistvene redilne elemente. Te elemente zdaj pripravljajo iz skrbno odbranih mladih živali. Čim dobi človeška koža spet te elemente, jo osvaja in jo pomladijo. To so presenetljivi rezultati raziskovanj, izvršenih na dunajskem vseučilišču pod vodstvom profesorja dr. Stejskala. Izključno pravico izkoriščanja odkritja tega

profesorja si je z ogromnimi stroški pridobila tvrdka Tokalon. Njen ekstrakt živih kožnih celic, ki se imenuje »Biocel«, se lahko našde samo v kremi Tokalon (rožnate barve). Pri kemičnih preizkušnjah, pri ženskah od 60 do 70 let so bile gube odstranjene v šestih tednih (glej izčrpnó poročilo v Dunajskem Medicinskem Vestniku). Uporabljajte vsak večer rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo. Ona hrani in pomlaja kožo med tem ko Vi spite. Gube kmalu izginejo. V nekaj tednih boste za leta in leta mlajši. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (brez masčobe). Ona razkroja zajedalce, krči povečane znojnice in napravlja najtemnejšo in najodpornjšo kožo mehko, belo in gladko. Uspešni rezultati so zajamčeni ali pa se Vam vrne denar.

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 4. novembra: 12 V modernem ritmu (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13 Cas, spored, obvestila — 13.15 Vladimir Golob igra na harmoniko — 14 Vreme, borza — 15 Pester spored (koncert Radijskega orkestra) — 15.40 Slovenscina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarik) — 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Zabavni koticček — 20 Ob 70 letnici Petra Jereba: 1. Uvodno predavanje g. Z. Preloveca; 2. koncert pevskega sekseta »Mladost« — 21 Koncert Radijskega

orkestra — 22 Cas, vreme, poročila, spored — 22.15 Esperantsko oddaja Gregorčičeva ura. — 22.45 Vreme, poročila, spored, obvestila — 23.15 Vreme, poročila — 23.45 Vreme, poročila — 23.55 Vreme, poročila — 24.15 Vreme, poročila — 24.45 Vreme, poročila — 25.15 Vreme, poročila — 25.45 Vreme, poročila — 26.15 Vreme, poročila — 26.45 Vreme, poročila — 27.15 Vreme, poročila — 27.45 Vreme, poročila — 28.15 Vreme, poročila — 28.45 Vreme, poročila — 29.15 Vreme, poročila — 29.45 Vreme, poročila — 30.15 Vreme, poročila — 30.45 Vreme, poročila — 31.15 Vreme, poročila — 31.45 Vreme, poročila — 32.15 Vreme, poročila — 32.45 Vreme, poročila — 33.15 Vreme, poročila — 33.45 Vreme, poročila — 34.15 Vreme, poročila — 34.45 Vreme, poročila — 35.15 Vreme, poročila — 35.45 Vreme, poročila — 36.15 Vreme, poročila — 36.45 Vreme, poročila — 37.15 Vreme, poročila — 37.45 Vreme, poročila — 38.15 Vreme, poročila — 38.45 Vreme, poročila — 39.15 Vreme, poročila — 39.45 Vreme, poročila — 40.15 Vreme, poročila — 40.45 Vreme, poročila — 41.15 Vreme, poročila — 41.45 Vreme, poročila — 42.15 Vreme, poročila — 42.45 Vreme, poročila — 43.15 Vreme, poročila — 43.45 Vreme, poročila — 44.15 Vreme, poročila — 44.45 Vreme, poročila — 45.15 Vreme, poročila — 45.45 Vreme, poročila — 46.15 Vreme, poročila — 46.45 Vreme, poročila — 47.15 Vreme, poročila — 47.45 Vreme, poročila — 48.15 Vreme, poročila — 48.45 Vreme, poročila — 49.15 Vreme, poročila — 49.45 Vreme, poročila — 50.15 Vreme, poročila — 50.45 Vreme, poročila — 51.15 Vreme, poročila — 51.45 Vreme, poročila — 52.15 Vreme, poročila — 52.45 Vreme, poročila — 53.15 Vreme, poročila — 53.45 Vreme, poročila — 54.15 Vreme, poročila — 54.45 Vreme, poročila — 55.15 Vreme, poročila — 55.45 Vreme, poročila — 56.15 Vreme, poročila — 56.45 Vreme, poročila — 57.15 Vreme, poročila — 57.45 Vreme, poročila — 58.15 Vreme, poročila — 58.45 Vreme, poročila — 59.15 Vreme, poročila — 59.45 Vreme, poročila — 60.15 Vreme, poročila — 60.45 Vreme, poročila — 61.15 Vreme, poročila — 61.45 Vreme, poročila — 62.15 Vreme, poročila — 62.45 Vreme, poročila — 63.15 Vreme, poročila — 63.45 Vreme, poročila — 64.15 Vreme, poročila — 64.45 Vreme, poročila — 65.15 Vreme, poročila — 65.45 Vreme, poročila — 66.15 Vreme, poročila — 66.45 Vreme, poročila — 67.15 Vreme, poročila — 67.45 Vreme, poročila — 68.15 Vreme, poročila — 68.45 Vreme, poročila — 69.15 Vreme, poročila — 69.45 Vreme, poročila — 70.15 Vreme, poročila — 70.45 Vreme, poročila — 71.15 Vreme, poročila — 71.45 Vreme, poročila — 72.15 Vreme, poročila — 72.45 Vreme, poročila — 73.15 Vreme, poročila — 73.45 Vreme, poročila — 74.15 Vreme, poročila — 74.45 Vreme, poročila — 75.15 Vreme, poročila — 75.45 Vreme, poročila — 76.15 Vreme, poročila — 76.45 Vreme, poročila — 77.15 Vreme, poročila — 77.45 Vreme, poročila — 78.15 Vreme, poročila — 78.45 Vreme, poročila — 79.15 Vreme, poročila — 79.45 Vreme, poročila — 80.15 Vreme, poročila — 80.45 Vreme, poročila — 81.15 Vreme, poročila — 81.45 Vreme, poročila — 82.15 Vreme, poročila — 82.45 Vreme, poročila — 83.15 Vreme, poročila — 83.45 Vreme, poročila — 84.15 Vreme, poročila — 84.45 Vreme, poročila — 85.15 Vreme, poročila — 85.45 Vreme, poročila — 86.15 Vreme, poročila — 86.45 Vreme, poročila — 87.15 Vreme, poročila — 87.45 Vreme, poročila — 88.15 Vreme, poročila — 88.45 Vreme, poročila — 89.15 Vreme, poročila — 89.45 Vreme, poročila — 90.15 Vreme, poročila — 90.45 Vreme, poročila — 91.15 Vreme, poročila — 91.45 Vreme, poročila — 92.15 Vreme, poročila — 92.45 Vreme, poročila — 93.15 Vreme, poročila — 93.45 Vreme, poročila — 94.15 Vreme, poročila — 94.45 Vreme, poročila — 95.15 Vreme, poročila — 95.45 Vreme, poročila — 96.15 Vreme, poročila — 96.45 Vreme, poročila — 97.15 Vreme, poročila — 97.45 Vreme, poročila — 98.15 Vreme, poročila — 98.45 Vreme, poročila — 99.15 Vreme, poročila — 99.45 Vreme, poročila — 100.15 Vreme, poročila — 100.45 Vreme, poročila — 101.15 Vreme, poročila — 101.45 Vreme, poročila — 102.15 Vreme, poročila — 102.45 Vreme, poročila — 103.15 Vreme, poročila — 103.45 Vreme, poročila — 104.15 Vreme, poročila — 104.45 Vreme, poročila — 105.15 Vreme, poročila — 105.45 Vreme, poročila — 106.15 Vreme, poročila — 106.45 Vreme, poročila — 107.15 Vreme, poročila — 107.45 Vreme, poročila — 108.15 Vreme, poročila — 108.45 Vreme, poročila — 109.15 Vreme, poročila — 109.45 Vreme, poročila — 110.15 Vreme, poročila — 110.45 Vreme, poročila — 111.15 Vreme, poročila — 111.45 Vreme, poročila — 112.15 Vreme, poročila — 112.45 Vreme, poročila — 113.15 Vreme, poročila — 113.45 Vreme, poročila — 114.15 Vreme, poročila — 114.45 Vreme, poročila — 115.15 Vreme, poročila — 115.45 Vreme, poročila — 116.15 Vreme, poročila — 116.45 Vreme, poročila — 117.15 Vreme, poročila — 117.45 Vreme, poročila — 118.15 Vreme, poročila — 118.45 Vreme, poročila — 119.15 Vreme, poročila — 119.45 Vreme, poročila — 120.15 Vreme, poročila — 120.45 Vreme, poročila — 121.15 Vreme, poročila — 121.45 Vreme, poročila — 122.15 Vreme, poročila — 122.45 Vreme, poročila — 123.15 Vreme, poročila — 123.45 Vreme, poročila — 124.15 Vreme, poročila — 124.45 Vreme, poročila — 125.15 Vreme, poročila — 125.45 Vreme, poročila — 126.15 Vreme, poročila — 126.45 Vreme, poročila — 127.15 Vreme, poročila — 127.45 Vreme, poročila — 128.15 Vreme, poročila — 128.45 Vreme, poročila — 129.15 Vreme, poročila — 129.45 Vreme, poročila — 130.15 Vreme, poročila — 130.45 Vreme, poročila — 131.15 Vreme, poročila — 131.45 Vreme, poročila — 132.15 Vreme, poročila — 132.45 Vreme, poročila — 133.15 Vreme, poročila — 133.45 Vreme, poročila — 134.15 Vreme, poročila — 134.45 Vreme, poročila — 135.15 Vreme, poročila — 135.45 Vreme, poročila — 136.15 Vreme, poročila — 136.45 Vreme, poročila — 137.15 Vreme, poročila — 137.45 Vreme, poročila — 138.15 Vreme, poročila — 138.45 Vreme, poročila — 139.15 Vreme, poročila — 139.45 Vreme, poročila — 140.15 Vreme, poročila — 140.45 Vreme, poročila — 141.15 Vreme, poročila — 141.45 Vreme, poročila — 142.15 Vreme, poročila — 142.45 Vreme, poročila — 143.15 Vreme, poročila — 143.45 Vreme, poročila — 144.15 Vreme, poročila — 144.45 Vreme, poročila — 145.15 Vreme, poročila — 145.45 Vreme, poročila — 146.15 Vreme, poročila — 146.45 Vreme, poročila — 147.15 Vreme, poročila — 147.45 Vreme, poročila — 148.15 Vreme, poročila — 148.45 Vreme, poročila — 149.15 Vreme, poročila — 149.45 Vreme, poročila — 150.15 Vreme, poročila — 150.45 Vreme, poročila — 151.15 Vreme, poročila — 151.45 Vreme, poročila — 152.15 Vreme, poročila — 152.45 Vreme, poročila — 153.15 Vreme, poročila — 153.45 Vreme, poročila — 154.15 Vreme, poročila — 154.45 Vreme, poročila — 155.15 Vreme, poročila — 155.45 Vreme, poročila — 156.15 Vreme, poročila — 156.45 Vreme, poročila — 157.15 Vreme, poročila — 157.45 Vreme, poročila — 158.15 Vreme, poročila — 158.45 Vreme, poročila — 159.15 Vreme, poročila — 159.45 Vreme, poročila — 160.15 Vreme, poročila — 160.45 Vreme, poročila — 161.15 Vreme, poročila — 161.45 Vreme, poročila — 162.15 Vreme, poročila — 162.45 Vreme, poročila — 163.15 Vreme, poročila — 163.45 Vreme, poročila — 164.15 Vreme, poročila — 164.45 Vreme, poročila — 165.15 Vreme, poročila — 165.45 Vreme, poročila — 166.15 Vreme, poročila — 166.45 Vreme, poročila — 167.15 Vreme, poročila — 167.45 Vreme, poročila — 168.15 Vreme, poročila — 168.45 Vreme, poročila — 169.15 Vreme, poročila — 169.45 Vreme, poročila — 170.15 Vreme, poročila — 170.45 Vreme, poročila — 171.15 Vreme, poročila — 171.45 Vreme, poročila — 172.15 Vreme, poročila — 172.45 Vreme, poročila — 173.15 Vreme, poročila — 173.45 Vreme, poročila — 174.15 Vreme, poročila — 174.45 Vreme, poročila — 175.15 Vreme, poročila — 175.45 Vreme, poročila — 176.15 Vreme, poročila — 176.45 Vreme, poročila — 177.15 Vreme, poročila — 177.45 Vreme, poročila — 178.15 Vreme, poročila — 178.45 Vreme, poročila — 179.15 Vreme, poročila — 179.45 Vreme, poročila — 180.15 Vreme, poročila — 180.45 Vreme, poročila — 181.15 Vreme, poročila — 181.45 Vreme, poročila — 182.15 Vreme, poročila — 182.45 Vreme, poročila — 183.15 Vreme, poročila — 183.45 Vreme, poročila — 184.15 Vreme, poročila — 184.45 Vreme, poročila — 185.15 Vreme, poročila — 185.45 Vreme, poročila — 186.15 Vreme, poročila — 186.45 Vreme, poročila — 187.15 Vreme, poročila — 187.45 Vreme, poročila — 188.15 Vreme, poročila — 188.45 Vreme, poročila — 189.15 Vreme, poročila — 189.45 Vreme, poročila — 190.15 Vreme, poročila — 190.45 Vreme, poročila — 191.15 Vreme, poročila — 191.45 Vreme, poročila — 192.15 Vreme, poročila — 192.45 Vreme, poročila — 193.15 Vreme, poročila — 193.45 Vreme, poročila — 194.15 Vreme, poročila — 194.45 Vreme, poročila — 195.15 Vreme, poročila — 195.45 Vreme, poročila — 196.15 Vreme, poročila — 196.45 Vreme, poročila — 197.15 Vreme, poročila — 197.45 Vreme, poročila — 198.15 Vreme, poročila — 198.45 Vreme, poročila — 199.15 Vreme, poročila — 199.45 Vreme, poročila — 200.15 Vreme, poročila — 200.45 Vreme, poročila — 201.15 Vreme, poročila — 201.45 Vreme, poročila — 202.15 Vreme, poročila — 202.45 Vreme, poročila — 203.15 Vreme, poročila — 203.45 Vreme, poročila — 204.15 Vreme, poročila — 204.45 Vreme, poročila — 205.15 Vreme, poročila — 205.45 Vreme, poročila — 206.15 Vreme, poročila — 206.45 Vreme, poročila — 207.15 Vreme, poročila — 207.45 Vreme, poročila — 208.15 Vreme, poročila — 208.45 Vreme, poročila — 209.15 Vreme, poročila — 209.45 Vreme, poročila — 210.15 Vreme, poročila — 210.45 Vreme, poročila — 211.15 Vreme, poročila — 211.45 Vreme, poročila — 212.15 Vreme, poročila — 212.45 Vreme, poročila — 213.15 Vreme, poročila — 213.45 Vreme, poročila — 214.15 Vreme, poročila — 214.45 Vreme, poročila — 215.15 Vreme, poročila — 215.45 Vreme, poročila — 216.15 Vreme, poročila — 216.45 Vreme, poročila — 217.15 Vreme, poročila — 217.45 Vreme, poročila — 218.15 Vreme, poročila — 218.45 Vreme, poročila — 219.15 Vreme, poročila — 219.45 Vreme, poročila — 220.15 Vreme, poročila — 220.45 Vreme, poročila — 221.15 Vreme, poročila — 221.45 Vreme, poročila — 222.15 Vreme, poročila — 222.45 Vreme, poročila — 223.15 Vreme, poročila — 223.45 Vreme, poročila — 224.15 Vreme, poročila — 224.45 Vreme, poročila — 225.15 Vreme, poročila — 225.45 Vreme, poročila — 226.15 Vreme, poročila — 226.45 Vreme, poročila — 227.15 Vreme, poročila — 227.45 Vreme, poročila — 228.15 Vreme, poročila — 228.45 Vreme, poročila — 229.15 Vreme, poročila — 229.45 Vreme, poročila — 230.15 Vreme, poročila — 230.45 Vreme, poročila — 231.15 Vreme, poročila — 231.45 Vreme, poročila — 232.15 Vreme, poročila — 232.45 Vreme, poročila — 233.15 Vreme, poročila — 233.45 Vreme, poročila — 234.15 Vreme, poročila — 234.45 Vreme, poročila — 235.15 Vreme, poročila — 235.45 Vreme, poročila — 236.15 Vreme, poročila — 236.45 Vreme, poročila — 237.15 Vreme, poročila — 237.45 Vreme, poročila — 238.15 Vreme, poročila — 238.45 Vreme, poročila — 239.15 Vreme, poročila — 239.45 Vreme, poročila — 240.15 Vreme, poročila — 240.45 Vreme, poročila — 241.15 Vreme, poročila — 241.45 Vreme, poročila — 242.15 Vreme, poročila — 2

Jaz Vam varujem kožo!

Rdeča, hrapava in razpokana koža dokazuje, da Vaša koža nima dovolj odporne sile, da je torej slaba. Zato je potrebno, da jo krepčate in sicer z NIVEO. Kajti NIVEA vsebuje »Eucerit« in prodira skozi kožne luknjice globoko v kožo, ji dovaja hrano, jo krepča in ji zvišuje odporno silo. Zato uporabljajte redno NIVEO, da bi Vam ostala koža nežna, mehka in gibčna kljub vlažnemu in hladnemu vremenu!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; šentovanijski oglaš Din 2.—; Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Udobnost
Trpežnost
Eleganca

„JARA“, Ljubljana, Sv. Petra 20

Vajenci

Vajenca
poštenega, za boljše krojaško obrt, sprejemem takoj. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 17635. (v)

Službo dobe

Več čevljar, šteparic
sprejme Potočnik, Kranj, Blejska cesta 17. (b)

Kleparskega pomočnika
»prednje galanterij, kleparstvo Josip Otorepec, Za Gradom 9. (b)

Korespondentinja

zmožna vseh pisarniških del, se takoj sprejme v privatno pisarno. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 17.612. (b)

Mizarskega pomočnika

vestnega in pridnega, ki je vešč v izdelavi modernega pohištva, sprejemem. Nastop takoj. Plača po dogovoru. - Fr. Polovšak, splošno mizarstvo, Škornj. - Šostanj. (b)

Izurjene prešivalke

z zelo dobro plačo in za stalno mesto, sprejemem takoj. - Sosa, Mestni trg št. 18. (b)

Sprejem

sekače za podiranje smrek in hlapič za vožnjo lesa iz gozdov. Ponudbe upr. »Slovenec« pod »Dobro za službe« št. 17636. (b)

Kovinolarja

samostojnega — sprejme takoj industrijske podjetje. Samo pismene ponudbe z navedbo prakse in zahtevkov na upravo »Slovenec« pod »Stalno mesto« 17.604. (b)

Stanovanja

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje
z uporabo vrta oddam za 600 din na Opekarski cesti 17/I., levo. Ogled po 10. uri. (c)

Enosobno stanovanje

čisto, sončno, oddam za 200 din. - Glince, Cesta VI. št. 11. (c)

ODEJE

(kovtre)

klotaste, polnjene s fino vato od Din 125.—, brokat od Din 180.—, svilene v vseh barvah od Din 270.— flanel deke od Din 48.— do 95.—, volnene (Kamelhaar) deke od Din 130.— do 350.—, flanel rjuhe od Din 24.— do 45.— nudi v največji izbiri nova trgovina

F.I. Gorčar, Ljubljana
Sv. Petra cesta 30.

Denar

Vrednostne papirje
vseh vrst kupuje Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10. Tel. 37-52

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, Juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 5

Razno

CEVLJARJI

Izšla je

»Obučarska revija«

modni žurnal za čevlje št. 4.

Obsega preko 80 modelov za zimsko sezono — in kroje! - Cena izvodov je 30 din. - Celoletna naročnina 110 din. Tekst v slovenskem jeziku. - Naročnina se pošlje na ček, račun poštne hranilnice št. 57791 ali na našo uredništvo: Beograd, Vis. Stevana ul. št. 36.

Prodamo

Pohištvo in slike
naprodaj. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 17579. (i)

Med

nudi ugodno Dolenc, Ljubljana, Wolfova 10.

Jabolka

štajerska, v večji izbiri, dobite zopet v Kopitarjevi ulici 1. (i)

TEL. 22-21 **UNION**
Premiera v Benetkah odlikovanega filma
Mladost
Film obravnava življenje mladega pariškega dekleta, ki se predstavlja Lisette Lanvin

TEL. 27-30 **SLOGA**
Samo še danes! Nepreklicno sadnjikrat
Velicasten zgodovinski veleilim
Lord Nelson
Nemški dialog

TEL. 21-24 **MATICA**
Veliki pustolovski film po romanu Jack Londona
Upor na ladji Elsinore
Jean Murat Vinna Winfried
Danes predstave samo ob 16 uri, obe večerni predstavi odpadeta v skladu koncerta.

≡ Predstave ob 16., 19. in 21. uri ≡

Prilika ugodnega nakupa
trenchkotov, hubertusov, oblek itd. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

Jajca
štajerska, vedno v zalogi po najnižji ceni. - Baloh, Kolodvorska 18. (i)

Ia. štajerska jabolka
lepa, obrana, dobite po zelo ugodni ceni v specializirani trgovini, Tyrševa cesta 17. (i)

Kislo zelje, repo, sarmo
prvovrstno, po konkurenčni ceni, dobavljiva vsako množino Homan, Sv. Petra cesta 81, Ljubljana. - Telefon 35-20. (i)

Fige
nove, grške, rinfuze, odlično blago — dobite v Ljubljani, Tyrševa c. 48 (Zaloga južnega sadja).

Sode, steklenice,
kotel za žganjekuho prodam. — Ponudbe upravi »Slovenec« pod »650 litrov« št. 17.606. (i)

Pouk

Citre pravilno igrati
se naučite samo pri E. Mesgollits, Jurčičev trg 2, II. nadstropje. (u)

Akademik instruiru

vse predmete gimnazije, najraje dopolnje. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Vestem« št. 17633. u

Železne postelje
po naročilu posteljne mreže iz pocinkane in pobakrene žice, ter vrtno zložljive železne stole dobite najceneje pri: STRGULEC PAVEL, Gospodarska cesta št. 13, Ljubljana. (i)

Auto-motor

Puch motor 500 ccm s sport-prikolico, ugodno naprodaj. Tel. 21-25. (f)

Avto »Saurer«
tovorni za 3 tone, z generatorjem na plin, dobro ohranjen, naprodaj. Ogled pri Ed. Suppanz, Pristava. (f)

Vnajem

Gostilno
dobrodošlo, v centru Celja — oddam v najem s 1. decembrom. Naslov v upr. »Slovenec« v Celju. (n)

SOBE iščejo:

Gospodična
išče skromno sobico za december. Ponudbe upr. »Slovenec« pod »Poštenas«.

SOBE oddajo:

Sostanovalec
sprejemem. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 17632. (s)

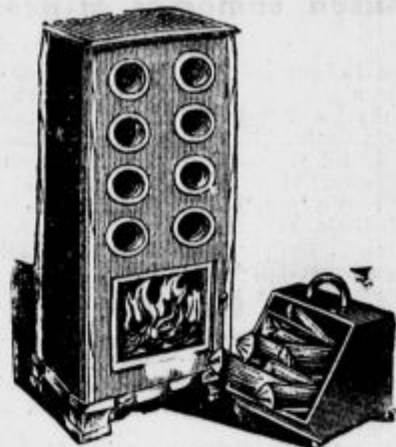
2-3 prazne sobe

v centru, oddam. Naslov v upr. »Slovenec« pod št. 17640. (s)

Vzajemna posojilnica

v Ljubljani, r. z. z. o. z.
Miklošičeva cesta 7

nudi za vloge popolno varnost in jih obrestuje po 4% do 5% po dogovoru. Nove vloge so vsak čas v celoti na razpolago. — Daje tudi kratkoročna posojila po nizki obrestni meri.

Celodnevno porabo drv

lahko spravite v tak zaboj ako kurite s

ZEPHIR PEČMI

Zahtevajte brezplačne prospekte od tvornice »ZEPHIR« d.d., Subotica

Samoprodaja za:

Ljubljano: Venceslav Breznik,
Celje: D. Rakusch,
Maribor: Pinter & Lenard
Ptuj: Anton Brenčič
Brežice: Löschnigg & Schmidt

Samo kratek čas je še do Božiča

Ali ste že mislili, kaj želite nabaviti za Vaše stanovanje, da napravite Vašim ljubim božično veselje?

WEKA, Maribor

specijalna trgovina za stanovanjske potrebnosti

Modelnega mizarja

(Modelltischler)

popolnoma samostojnega in veččega v izdelavi modelov po načrtih in vzorcih

Vojvodjanska Livnica d.d., Novi Sad
Veliki Liman.

Zahvala.

Podpisaneu ANDRENEŠK FRANCU iz Šmarja pri Jelšah št. 64 je pogorela hiša. Zavarovan sem bil pri zavarovalni družbi

„JUGOSLAVIJA“

v Ljubljani, ki mi je odškodnino kulantno in v moje popolno zadovoljstvo izplačala.

Imenovani zavarovalnici se najlepše zahvaljujem in jo vsakomur toplo priporočam.

Šmarje pri Jelšah, dne 26. oktobra 1937.

Franc in Marija Andrešek

Agnes Günther:

133

Dušica - Rožamarija

Toda blede Alfred, na čigar obrazu se je še odbijala brezmejna jeza, jo je ošinil z divjim pogledom.

»Pustite me, meni ni več zdržati pod to streho!«

»Ha, zakaj pa ne?«

»Ako bi to vedeli, bi mi sami prinesli ono stvarco, ki ste jo pravkar vrgli skozi okno ter mi jo stisnili v roko.«

»Tako,« je odgovorila teta Ulrika. »Izpovejte se, kaj ste zagrešili!«

»Ne morem. Jaz sem proklet. Proklet sem!« In začel je tekati v krogu po sobi, pa če bi bila stola ter se zopet dvigal.

Oči tete Ulrike so se zasvetile kot dvojna jeklena oči. Zopet mu je trdno položila roko na ramo in rekla:

»Povejte rajši! S tem, kar vam teži srce, sami itak ne opravite! Hoče vas vendar raznesti. Ne smem vas pustiti samega. Rožamarija je poslala po vas in bo zahtevala pojasnila. Ustrelite se še vedno lahko.«

»Mar mislite, da rad umrjem, grofica? Jaz, s svojimi sedmimi življenji? Toda ne preostaja mi nič drugega!«

»Bratranec Alfred! Smatrala sem vas za lahko miselnega petelinčka. Toda v poslednjem času sem imela domnevo, kot bi se hoteli spametovati. Bog ima okoli svoje mize raznotere goste! Vzoren dečko se seveda ne izcimi več iz vas, pa če bi bila vaša mati, jaz bi vas še ne zavrgla. Ha, še dolgo ne! In ne mogla bi si misliti, da bi bili v zadnjih dneh zakrivali kakšno hudobijo. Otrok vam zaupa, ima neizmerno nežno srce.«

Najkraj se je vrgel mladi grof Brandenstein pred staro damo na kolena ter se je je oklenil s svojimi šibkimi mladeniški rokami.

»O grofica, grofica! Kako ljubeznive so vaše besede! Jaz nosim pekel s seboj, pravcati pekel. Ne morem več zdržati na svetu.«

»Alfred, zdaj se pa izpovejte! V petih minutah ste vendar pri kraju! Jaz ne smem pustiti otroka predolgo čakati, sicer se prične bati.«

»Grofica, vi morate molčati. Obljubite mi to!«

»Kam pa mislite! Mi niti na um ne pride! Cesar ne vem, tudi ne obljubim!«

»Jaz sem proklet! Na oni travnik me hočejo imeti, na travnik, kjer stoji beli drog. Jutri hočejo zopet priti pome, kakor so to storili danes!«

Jaz, jaz sem vendar kriv, jaz..., da trpi grofica, ta ljuba gospa, Roža... jaz!«

»Alfred, vi ste znoreli!«

»Ah, da bi bilo to res! Saj ni več daleč do tega... Raztrgati me hoče!« Alfred je skril svojo glavo v njeno krilo, teta Ulrika pa ga je objela, mu pobožala plave kodre, ki so se mehko prilagali njegovi ozki glavi ter rekla:

»Alfred, zavedajte se vendar!«

Alfred je dvignil svoj obraz, po katerem so tekale obilne solze in dejal:

»Preli bi zadnjo kapljo krvi za Thorsteince. Zadovoljen bi bil, ako bi smel biti Mariov podhlapec. Grofica! Moja sestra nas je videla skupaj... Držala je puško v roki. Jaz ji nisem bil povedal, kam sem namenjen. Ko me je zazrla... en sam hip... in...«

V očeh tete Ulrike se je grozno stemnilo! »Knežinja!« Dušilo jo je.

Alfred je vstal, se opotekel ter zastokal.

»Tako, sedaj me pa izpustite!«

Teta Ulrika je naredila z roko kretnjo, kot bi se hotela nečesa oprijeti, potem pa je obsedela, kakor bi bila okamenela.

Nekdo je potkal. Bil je Harro.

»Teta Ulrika, kaj je z Alfredom? Roža se skrbi brez vzroka. Ze zopet ima nad sto in dvajset utripov!«

Teta Ulrika se je stresla; zbrala vso svojo nežno voljo ter odgovorila:

»Harro, znova je zagrešil neko budalost in ima vročino. Pravkar ga spravljam v posteljo.« Harro pa je zunaj nekaj zamrmral ter odšel navzdol.

»Alfred, mislim, da ste razumeli, kaj vam je storiti. Lezite nemudoma v posteljo! Ne recite: jaz ne morem, nočem. Ni treba, da ta nesreča postane še hujša. Mar naj Roža radi vas trpi, lagati pa slaboznam. Pridem še enkrat pogledat. In če znate moliti, molite!«

»Boste molčali, grofica?«

»Mar menite, da si bom opekla jezik? Oh, moj ubogi Harro!«

Teta Ulrika je odšla. Bil je že skrajni čas, da so spravili Rožo v posteljo, kajti imela je hudo vročino.

Harro pa je le mukoma skrival svojo jezo.

»Jutri budalosti! — Ne, Roža, saj ne mislim resno. V vato ga hočemo zaviti in ga negovati. Ne zri tako otožno, Roža!«

Ni bilo na Rožamariji zlahka opaziti kakšne izpremembe, le na globokozačrtnem čelu so se prikazovali potni biseri. Teta Ulrika je sedela ob njeni postelji. Harro pa se je bil že poslovil ter odšel spat. Velike, sive oči Rožamarije pa so obstale na obrazu tete Ulrike ter so ga motrile resno, vprašujoče in otožno, da je teta Ulri postalo tesno pri srcu.

»Kako se mi smili ta Alfred! Reci mu, naj ostane tu, da ga prosim za to. Razen nas nima človeka, ki bi mu pomagal. Naj ne zapusti svoje sestre v njeni bedi. Saj je vendar njegova sestra in ga ima rada.«

Zdajci je vzela Ulrika glavo Rožamarije med svoje roke ter jo je molče poljubila. Za hip sta si zrla v oči. Potem pa je šepetala Rožamarija:

»Harro, moj ubogi Harro! Ne amsi mu še povedati, on bi še tega ne prenesel! In moj oče! Nikdar ne sme izvedeti, nikdar! To bi bil zanj zadnji udarec. Ah ali ne morete priznati mojemu očetu, mojemu očetu, ki ima toli mehko in

nežno srce? Tega bi ne preživel, teta Ulrika! On se mora osvoboditi te ženske, Ulrika! Ta misel me trpiči in vendar nisem mogla z nikomer o tem govoriti. Z gospodom samostanskim pridigarjem bi se bila rada razgovarjala. Saj mora zase obdržati, česar se mu ljudje izpovejo. Morda bi mi bil mogel svetovati. Toda vi niste marali!«

Teta Ulrika so se tresla kolena, ko je sedla.

»Ti Roža, ti si za to vedela, čisto!«

»Ah, že v prvem hipu! Saj sem jo videla v trenutku, ko je streljala. Zapazila sem, kako se je zabiskal njen prstan. Jaz pa sem mislila, da me ni zadela, ker sem samo slišala pok. Toda na mah so mi odgovedale noge in nisem se več zavedala... Hudo me je bilo strah. Ta strašni človek, ta orožnik, je res izpraševal. Bala sem se za očeta, za mojega uboga očeta! Saj me doumeš, teta Ulrika. Pa ne smeli bi dopustiti, da hodi sama okoli in se vozi z avtom. Gospod profesor je bil vse to prepovedal, toda neki drug gospod ji je to dovolil. Znova se me oprijema groza.«

»Potem pa mora Harro za izvedeti. Rožamarija, in mora se ji onemogočiti, da še v naprej plaši ljudi. Ubogi Alfred tudi ve za to in maloda mu ni strlo srca.«

»Pojdi k njemu in tolaži ga, teta Ulrika!«

»Rožamarija, ako hočeš priznati svojem očetu, mora Harro to izvedeti. Eden od moških mora biti na jasnem. Alfred je prelahoten, da bi mogel ugnati svojo sestro. Ali Harro ali pa tvoj oče, Rožamarija! Strašno je, da moraš v tem odločevati, ko bi te naj vendar zaščitili pred vsakim nemir.«

»Ah, teta Ulrika, če to prestopim, potem me pa že lahko izpustite iz te ječe. Jaz moram umreti. Čemu mi branite imeti vas okoli sebe, dokler sem še pri vas? Teta Ulri, nikar ne jokaj, sicer bi morala tudi jaz plakati! Nimam dovolj solz, da bi to hudobijo oprali. Kako žalostno je to! In vendar ne ememo izgubiti glave. Kaj pa je imel Alfred danes z mamo?«